

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง " การเปรียบเทียบการประเมินผลความสามารถในการสื่อสารด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างครูภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่อเจ้าของภาษา " ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษทางด้านทักษะการพูดและการประเมินผล ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ความหมายของการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ไลล์ เอฟ บาคแมน (Lyle F. Bachman 1990 : 18-23) ให้ความหมายของการวัดผล (Measurement) ในทางสังคมศาสตร์ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการในการหาปริมาณของคุณลักษณะของบุคคลจากการปฏิบัติและกฎเกณฑ์ที่เด่นชัดแน่นอน ส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อวัดดูประสงค์ในการตัดสินใจ (Weiss อ้างถึงใน Lyle F. Bachman 1990 : 22) ซึ่งโอกาสของความน่าจะเป็นในการทำการตัดสินใจถูกต้องในแต่ละสถานการณ์นั้น ไม่เพียงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ที่ทำการตัดสินใจเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อมูลจากการตัดสินใจนั้น ๆ อีกด้วย

วาสนา โกวิทยา (2525 : 110) ให้ความหมายของการวัดผล (Measurement) ไว้ว่าหมายถึงการหาปริมาณของสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยใช้เครื่องมือเป็นหลัก และผลที่ได้จากการวัดนั้นจะเป็นตัวเลข ส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินใจคุณค่า (Value) ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยผลการวัด

สุวิโร พงษ์ทองเจริญ (2526 : 230) ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผลคือ

การตรวจสอบเพื่อพิจารณาว่า ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไรบ้างและเกิดขึ้นในลักษณะใด ในขณะที่การประเมินผลคือการนำเอาผลของการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาประเมินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ว่าผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

กาญจนา ปราบพาล (2532 : 9-12) ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผลคือการสังเกตเหตุการณ์และพฤติกรรมต่างๆ โดยใช้ข้อมูลที่แสดงเป็นตัวเลขและจำนวนมา เป็นเครื่องสนับสนุนการสังเกตเหตุการณ์และพฤติกรรมนั้นๆ ส่วนการประเมินผลนั้นเป็นการรวบรวมการเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน และการประเมินผลนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการรวบรวมเทคนิคเท่านั้น แต่ผู้ประเมินต้องการนำผลมาช่วยตัดสินใจความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรด้วย

จากความหมายที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ นั้นพอจะสรุปได้ว่า การวัดผลนั้นก็คือกระบวนการในการหาปริมาณของสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจเป็นคุณลักษณะของบุคคลหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นว่าผู้เรียนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดบ้างและเปลี่ยนแปลงในลักษณะใด โดยผลของการวัดนั้นจะออกมาในรูปของตัวเลขที่แสดงปริมาณของคุณลักษณะนั้นๆ ส่วนการประเมินผลคือ กระบวนการในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน เป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยผลของการวัดและมีแบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวัดผล

ความสำคัญของการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในกระบวนการเรียนการสอนใดๆก็ตาม สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือการประเมินผล เพราะการประเมินผลจะเป็นการสรุปและตัดสินใจขั้นตอน วิธีดำเนินการ และเทคนิคต่างๆที่เรานำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นว่าประสบผลสำเร็จดังเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ นอกจากนี้จะประเมินความสำเร็จของกระบวนการเรียนการสอนได้แล้วยังสามารถแสดงให้เห็นถึงปัญหาและข้อบกพร่องของกระบวนการ ทำให้ผู้นำกระบวนการไปใช้นั้นสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วาสนา โกวิทยา (2525 : 112-113) ได้ให้ความสำคัญของการวัดและ

การประเมินผลการเรียนการสอนที่มีต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ และงานด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ความสำคัญต่อครู คือช่วยให้นักครูรู้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้อื่น ๆ ทักษะเบื้องต้นหรือพฤติกรรมเบื้องต้นของนักเรียนก่อนรับการสอน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน และครูยังสามารถใช้ข้อมูลนี้เป็นพื้นฐานในการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนอันเนื่องมาจากการสอนอีกด้วย

ส่วนข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้จากการวัดและประเมินผลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครู ได้แก่ การแสดงประสิทธิภาพของการสอนว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่เพียงใด ช่วยให้นักครูสามารถปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังช่วยให้นักครูรู้ระดับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในระยะต่าง ๆ ตลอดจนการสรุปผลการเรียนรู้อันสูงสุดในขั้นสุดท้ายว่า มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเลื่อนชั้นขึ้นไปหรือไม่

2. ความสำคัญต่อนักเรียน คือช่วยให้นักเรียนเรียนอย่างมีความหมาย มีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากครูแจ้งจุดประสงค์ วิธีการเรียน ตลอดจนแนวการวัดและการประเมินผลให้นักเรียนรู้ นอกจากนี้นักเรียนจะได้ข้อมูลย้อนกลับพร้อมคำติชมและคำอธิบายของครูที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหานั้น ๆ ดีขึ้น

3. ความสำคัญต่อการแนะแนว คือเป็นการวัดเจตคติ ความสนใจ ความถนัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่น ๆ เป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวการศึกษา การเลือกอาชีพ การปรับตัวให้เข้ากับสังคม ตลอดจนการแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน

4. ความสำคัญต่อการบริหารการศึกษา คือข้อมูลจากการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนสามารถนำไปประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาได้เป็นอย่างดี เช่น การประเมินผลหลักสูตร การจัดชั้นเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียน เป็นต้น

5. ความสำคัญต่อการวิจัยทางการศึกษา คือเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529 : 7-8) ได้สรุปถึงความสำคัญของการประเมินผลที่มีต่อผู้เรียน ผู้สอน นักบริหารการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองว่าเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ซึ่งจะนำมาช่วยปรับปรุง แก้ปัญหา และเตรียมตัวผู้เรียนตลอดจนคุณภาพของการเรียนการสอน โดยเน้นว่าการประเมินผลนั้นมีหน้าที่และจุดประสงค์ดังนี้คือ

1. ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน โดยสามารถแก้ปัญหาในการเรียน

ของตนจากการดูผลการสอบ และได้รับความก้าวหน้าในการเรียนของตนเป็นระยะๆ

2. วิเคราะห์การเรียนการสอนว่า ให้ประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และมากน้อยประการใด

3. ช่วยในการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ตามความสามารถของผู้เรียน โดยที่จุดประสงค์อาจเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เพิ่มเติมจากวัตถุประสงค์เดิมที่อาจตั้งไว้อย่างไม่เหมาะสมกับผู้เรียนหรือกระบวนการเรียนการสอน

4. เพื่อจำแนกผู้เรียน ให้ความรู้ และก่อให้เกิดทักษะกับผู้เรียน โดยใช้จำแนกผู้เรียนตามระดับความสามารถ ใช้สอนแก้ปัญหาหรือกำหนดกลวิธีในการเรียนการสอน

กาญจนา ปราบพาล (2532 : 1-2) ให้ความเห็นว่าการประเมินผลนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ทางด้านการเรียนการสอน การประเมินผลที่ดีสามารถช่วยนักเรียนให้ปรับปรุงความสามารถในการใช้ภาษาของตนได้

2. ทางด้านการวัดผล การประเมินผลที่ดีให้ข้อมูลกับครูและนักเรียนว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

3. ทางด้านทัศนคติ การประเมินผลที่ดีสามารถช่วยให้ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน นักเรียนเห็นว่าครูเป็นผู้ช่วยที่ดี ครูก็มีกำลังใจที่จะสอน ทั้งครูและนักเรียนมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

4. ทางด้านวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน ผลการสอบช่วยให้ครูเห็นว่านักเรียนยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

5. ทางด้านการประเมินหลักสูตร ผลจากการประเมินผลให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นก็เช่นเดียวกับกับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ คือ นอกจากจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนแล้วยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนและครู เพราะการวัดและการประเมินผลนั้นจะเป็นตัวตัดสินทั้งความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนและความสำเร็จในการสอนของครู เพื่อที่จะนำผลที่ได้นั้นไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวัด

และการประเมินผลนั้นเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติควบคู่กันไป ไม่สามารถแยกออกจากกันได้เพราะการประเมินหรือการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์นั้นต้องอาศัยผลจากการวัด กล่าวคือ การวัดเป็นการบอกในด้านปริมาณว่ามีมากน้อยเท่าไร ส่วนการประเมินผลเป็นการตีราคาหรือตัดสินว่ามีคุณค่าเพียงใด

วิวัฒนาการของการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เบอร์นาร์ด สโปลสกี (Bernard Spolsky 1976 : 215-234) ได้แบ่งวิวัฒนาการในการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษออกเป็น 3 ยุค ดังนี้คือ

1. ยุคการประเมินผลแบบเก่าหรือยุคก่อนวิทยาศาสตร์ (Traditional Trend หรือ Pre-Scientific Trend) ยุคนี้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ก่อน ค.ศ.1920 โดยที่การศึกษายังเป็นแบบแผนแบบเก่า ๆ อยู่ คือ การอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษานั้นจะอธิบายโดยยึดแม่แบบทางภาษาที่ยกย่องว่าสูงส่ง เช่น ภาษากรีก ละติน บาลี สันสกฤต การเรียนการสอนเน้นการท่องจำกฎเกณฑ์ทางภาษา ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินผลคือ ครูผู้สอนโดยใช้วิจารณญาณของตนเองเป็นสำคัญ ยังไม่มีการนำวิธีวิเคราะห์ทางสถิติมาใช้ ดังนั้นการทดสอบจึงขาดความเป็นปรนัย และไม่เที่ยงตรง แบบทดสอบทางภาษาที่นิยมใช้มักจะเป็นคำถามที่นักเรียนต้องตอบด้วยการเขียน การแปลประโยคหรือข้อความ การเขียนเรียงความโดยเสรี หรือการเขียนตามคำบอกซึ่งก็คือรูปแบบของการทดสอบแบบอัตนัย

2. ยุคการประเมินผลทางวิทยาศาสตร์ หรือ ยุคจิตมิติ-ภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Scientific Trend หรือ Psychometric - Structuralist Trend) ยุคนี้เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1950 เป็นต้นมา โดยนักภาษาศาสตร์ได้นำระเบียบวิธีการวิเคราะห์ภาษาอย่างวิทยาศาสตร์มาใช้โดยการหาโครงสร้าง กฎเกณฑ์ของระบบเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ของภาษาซึ่งเกิดจากอิทธิพลของการศึกษาทางมนุษยวิทยาที่ว่า ไม่มีภาษาใดเป็นแม่แบบของภาษาอื่น ๆ ภาษาแต่ละภาษาไม่สามารถเทียบเคียงกันได้ การวิเคราะห์กฎเกณฑ์ของภาษาอาศัยระบบเสียงเป็นส่วนใหญ่ วิธีนี้เกิดขึ้นในสมัยเดียวกับภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural Linguistics) ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ (Contrastive Linguistics) และจิตวิทยาการเรียนการสอนแบบพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

โดยกลุ่มนักภาษาศาสตร์และนักจิตวิทยาเหล่านี้เชื่อว่า การเรียนรู้ภาษา คือการสร้างสมนัย และเป็นการเรียนรู้ทีละเล็กทีละน้อย เน้นการเรียนรู้จุดย่อยของภาษา (Discrete Point Items) ซึ่งเอื้อต่อการทดสอบแบบปรนัย ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือแบบเลือกตอบ ในยุคนี้กลุ่มบุคคลผู้มึบทบาทสำคัญในการวัดผลทางการศึกษา คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการทดสอบ (Testers) หรือนักจิตวิทยาจิตมิติ ซึ่งมีความเชื่อว่าสามารถทำให้การทดสอบเป็นศาสตร์ (Science) มีความเที่ยงตรงและมีความเป็นปรนัย การตรวจให้คะแนนในยุคนี้จึงเป็นลักษณะการตรวจเชิงวิเคราะห์ (Analytic Scoring Procedure) ซึ่งแยกให้คะแนนเป็นส่วนย่อย ๆ ระเบียบวิธีวิเคราะห์ทางสถิติมีอิทธิพลต่อการทดสอบในยุคนี้มาก

3. ยุคการประเมินผลเชิงสังคมและวัฒนธรรม หรือยุคภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา สังคมภาษาศาสตร์ และการสื่อความหมายทางภาษา (Socio - Cultural Trend หรือ Psycholinguistic - Sociolinguistic - Communicative Trend) ยุคนี้เริ่มตั้งแต่ช่วงหลังของ ค.ศ.1960 เป็นต้นมา แนวคิดทางด้านจิตวิทยาจิตมิติ เริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นจิตวิทยาการเรียนรู้ และจากภาษาศาสตร์โครงสร้างมาเป็นสังคมภาษาศาสตร์ มีการศึกษาเพิ่มเติม เรื่องการใช้ภาษาในสังคม เน้นการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ตามต้องการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม สถานการณ์ในขณะที่สุด และ บุคคลที่ผู้พูดมีปฏิสัมพันธ์ด้วยการทดสอบภาษาในยุคนี้จะเน้นการทดสอบทักษะสัมพันธ์ (Integrative - Skill Test) หรือ ทักษะรวม (Global Test) เช่น การสอบการฟังควบคู่ไปกับการพูด การฟังกับการเขียน หรือการอ่านกับการเขียน ลักษณะของการทดสอบจะเป็นแบบ การเขียนเรียงความ การเขียนตามคำบอก การสนทนา และการตอบแบบทดสอบโคลช ทั้งนี้จะเน้นการรวมตัวแปรทางสังคมและวัฒนธรรมเข้าไว้กับทักษะทางภาษา เช่น การวัดความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องต่อกาลเทศะ รูปแบบทำเนียบภาษา (Language Register) สีสภาษา (Language Style) และวัตถุประสงค์หน้าที่ต่างๆของภาษา (Language Function) เช่น การทดสอบภาษาเฉพาะกิจ (Specific - Purpose Language Testing) เช่น การทดสอบภาษาเพื่อการธุรกิจ เพื่อการเดินอากาศ เป็นต้น

วิวัฒนาการของการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาทั้ง 3 ยุคนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า แนวการประเมินผลได้เปลี่ยนจากลักษณะของการยึดครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนมาเป็นการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนแทน ดังจะเห็นได้จากยุคของการ

เรียนการสอนซึ่งมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาจากวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล เรื่อยมาจนกระทั่งมาถึงยุคการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งการวัดและการประเมินผลทางภาษาก็เปลี่ยนแปลงจากการประเมินผลโดยเน้นความถูกต้องทางไวยากรณ์ มาเป็นการประเมินผลโดยเน้นความหมาย หน้าที่ทางภาษา และการสื่อสารเป็นสำคัญ

ประเภทของการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

อาร์เธอร์ ฮิวจ์ส (Arthur Hughes 1989: 9-19) ได้แบ่งประเภทของการประเมินผลทางภาษา ตามลักษณะของแบบสอบและการทดสอบเป็นดังนี้คือ

1. แบบสอบสมรรถภาพทางภาษา (Proficiency Tests) เป็นแบบสอบที่ใช้วัดความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาจากการฝึกหัดทางภาษา เนื้อหาของการทดสอบจะไม่ยึดเนื้อหาหรือจุดประสงค์ของหลักสูตรแต่จะเป็นการยึดวัตถุประสงค์เฉพาะที่ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อจะนำมาตัดสินใจเป็นสมรรถภาพทางภาษา

2. แบบสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Tests) เป็นแบบสอบที่สัมพันธ์กับชั้นเรียนภาษาโดยตรงเพราะมีเป้าหมายที่จะวัดความสำเร็จของนักเรียนแต่ละบุคคล ความสำเร็จของกลุ่มผู้เรียน หรือชั้นเรียนนั้นๆ

3. แบบสอบวินิจฉัยปัญหาระหว่างเรียน (Diagnostic Tests) ใช้ในการวัดเพื่อหาข้อเด่นข้อด้อยของนักเรียนแต่ละคน

4. แบบสอบเพื่อจัดอันดับ (Placement Tests) ใช้ทดสอบเพื่อเตรียมข้อมูลที่จะสามารถช่วยผู้สอนในการจัดวางตัวผู้เรียนตามระดับความสามารถของแต่ละคน

5. การทดสอบทางตรงและทางอ้อม (Direct Versus Indirect Testing) การทดสอบทางตรงจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนจะต้องปฏิบัติทักษะใดทักษะหนึ่งที่ผู้สอนต้องการวัด ลักษณะของงานและแบบเรียนที่ใช้จะต้องมีความสมจริงกับชีวิตประจำวันเท่าที่จะเป็นไปได้ ส่วนการทดสอบทางอ้อมนั้นเป็นการพยายามที่จะวัดความสามารถซึ่งอยู่ภายในทักษะที่เราสนใจ

6. การทดสอบจุดย่อยและการทดสอบรวมทั้งทักษะ (Discrete Point Versus Integrative Testing) การทดสอบจุดย่อย หมายถึงการทดสอบองค์ประกอบเดี่ยวหรือ

หัวข้อๆเดียว เช่น การทดสอบเฉพาะไวยากรณ์ ซึ่งจัดว่าเป็นการทดสอบทางอ้อม ในขณะที่ การทดสอบรวมทักษะถือเป็นการทดสอบทางตรง เพราะเป็นการวัดความสามารถโดยรวมของ บุคคลในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง

7. การทดสอบอิงกลุ่มและการทดสอบอิงเกณฑ์ (Norm - Referenced Versus Criterion - Referenced Testing) การทดสอบอิงกลุ่มนั้นเป็นการทดสอบ การปฏิบัติของผู้เรียนคนใดคนหนึ่งโดยนำไปสัมพันธ์กับผู้เรียนคนอื่นๆ ส่วนการทดสอบอิงเกณฑ์ นั้นเป็นการทดสอบเพื่อวัดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนที่สัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

8. การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย (Objective Testing Versus Subjective Testing) ความแตกต่างของทั้งสองการทดสอบนี้ คือลักษณะของการให้ คะแนน โดยแบบแรกนั้นไม่จำเป็นต้องใช้การพิจารณาตัดสินจากผู้ให้คะแนน แต่แบบหลังการ ให้คะแนนขึ้นอยู่กับพิจารณาตัดสินของผู้ทำการทดสอบ

9. การทดสอบการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Testing) เป็นการทดสอบที่เน้นการวัดความสามารถในการแสดงการสื่อสารของผู้เรียน

ไลล์ เอฟ บาคแมน (Lyle F. Bachman 1990 : 68-72) ได้แบ่ง ประเภทของการประเมินผลตามลักษณะของการตัดสิน ไว้ดังนี้คือ

1. การตัดสินเกี่ยวกับตัวนักเรียน (Decisions About Students)

1.1 การคัดเลือก (Selection) การทดสอบประเภทนี้ ได้แก่ การสอบเข้า (Entrance) การสอบความพร้อม (Readiness) ของผู้เรียน เป็นการ ทดสอบเพื่อตัดสินว่าผู้เรียนคนนั้นๆ ควรจะผ่านเข้ามาเรียนในชั้นนี้หรือไม่

1.2 การจัดอันดับ (Placement) เป็นการทดสอบเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน ตามระดับความสามารถทางภาษา ความถนัดทางภาษา ความจำเป็นในการใช้ภาษา และ การเรียนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะด้านอาชีพหรือวิชาการ

1.3 การวินิจฉัยปัญหาก่อนการเรียน (Diagnosis) ข้อมูลจาก การทดสอบทางภาษาประเภทนี้ใช้เพื่อตัดสินข้อเด่นและข้อด้อยในการเรียน เพื่อตรวจสอบ ประเภทของความเหมาะสมและระดับของกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน

1.4 การวัดความก้าวหน้าและการให้ระดับคะแนน (Progress and Grading) การทดสอบประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนเพราะเป็นการให้ข้อมูลย้อน

กลับซึ่งบอกถึงความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน

2. การตัดสินใจเกี่ยวกับตัวครู (Decisions About Teachers) เป็นการวัดสมรรถภาพทางภาษาของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าครูไม่ใช่เจ้าของภาษา การวัดนั้นจะเป็นการวัดทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพซึ่งจะแตกต่างจากการทดสอบนักเรียน

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียน (Decisions About Programs) ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบนี้จะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียน ในแง่ของการประเมินความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพและความสำเร็จ

วาสนา โกวิทยา (2525 : 116-118) ได้แบ่งประเภทของการประเมินผลโดยยึดลักษณะการปฏิบัติ ดังนี้คือ

1. การประเมินผลแบบปฏิบัติการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การประเมินผลย่อย ใช้ในการประเมินผลระหว่างเรียน ระหว่างสอน เพื่อประเมินว่า เมื่อนักเรียนเรียนเนื้อหาไปหน่วยหนึ่ง มโนทัศน์หนึ่งหรือบทเรียนหนึ่ง นักเรียนมีความรอบรู้หรือยังไม่รอบรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียน หากรอบรู้แล้วก็เรียนเนื้อหาต่อไปได้ หากยังไม่รอบรู้ครูต้องหาวิธีการให้นักเรียนรอบรู้เพราะถือนักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

2. การประเมินผลแบบสรุปการ (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนการสอนหรือการประเมินผลรวม เช่น การประเมินผลกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนที่มุ่งเก็บคะแนนรวม จัดว่าเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและเพื่อตัดสินความสามารถของนักเรียน

3. การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Evaluation) การประเมินผลแบบนี้มีแนวคิดและความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ว่าแต่ละบุคคลมีความสามารถในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่เท่ากัน คนส่วนใหญ่จะมีความสามารถปานกลาง บุคคลที่มีความสามารถสูงและต่ำนั้นจะมีส่วนน้อย จึงมีความเชื่อในเรื่องการกระจายเป็นโค้งปกติ ในการวัดและประเมินผลจึงมุ่งจำแนกบุคคลตามความสามารถโดยเปรียบเทียบกับกลุ่ม นั่นคือ ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งบุคคลที่มีความสามารถสูงก็จะได้คะแนนสูง คนที่มีความสามารถปานกลางหรือต่ำก็จะได้คะแนนลดหลั่นกันไปตามระดับความสามารถของตน

4. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Evaluation)

การประเมินผลแบบนี้มีแนวคิดและความเชื่อสืบเนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้ (Mastery Learning) ที่ว่า การเรียนทั้งหลายควรเป็นการเรียนรู้ และนักเรียนทุกคนควรจะสามารถทำได้ในสิ่งที่ครูสอน หมายความว่า นักเรียนมีความสามารถถึงระดับที่คาดหวังไว้ ฉะนั้นจุดประสงค์ในการเรียนการสอนจะต้องชัดเจน และมีเกณฑ์บ่งชี้ว่ามีความสามารถระดับใดจึงจะเรียกว่าบรรลุถึงระดับ " ครอบรู้ " ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปเกณฑ์ตัดสินว่านักเรียนครอบรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น นักเรียนจะต้องมีความครอบรู้ในเรื่องนั้นอย่างน้อย 80 %

ส่วน อัจฉรา วงศ์โสธร (2529: 111-132) ได้แบ่งประเภทของการประเมินผลโดยยึดมิติของการวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษา (Psychometric-Educational Measurement) ซึ่งเป็นการวัดห้วงคุณลักษณะที่สมบูรณ์ ยอมรับ ตกลงว่ามีอยู่ และเป็นผลของตัวแปรต่างๆ เช่น สิ่งแวดล้อม คุณภาพการสอน ตัวแปรที่เกิดจากผู้ถูกวัดเอง เช่น อายุ เพศ ความพร้อม ฯลฯ ดังนี้ คือ

1. การทดสอบแบบอิงกลุ่มและแบบอิงเกณฑ์ (Norm - Referenced and Criterion - Referenced Testing) โดยแบบอิงกลุ่มนั้นจะยึดถือความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนว่าเป็นไปพร้อมๆกัน โดยพิจารณาผู้เรียนเป็นกลุ่มที่ส่วนใหญ่จะมีความสามารถในระดับปานกลาง ผู้เรียนที่เก่งมากหรืออ่อนมากจะมีเป็นเพียงส่วนน้อยในกลุ่ม การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนจะให้ผู้เรียนได้เรียนไปพร้อมๆกัน โดยใช้วิธีสอนเนื้อหา ตำรา และสื่อการสอนที่เหมือนกัน ส่วนแบบอิงเกณฑ์นั้นจะยึดถือความก้าวหน้าของปัจเจกบุคคลว่า บุคคลแต่ละคนย่อมมีความถนัด ความสามารถ แรงจูงใจ เขavnปัญญา ที่คนคติมูมิหลังและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นตัวแปรที่แตกต่างกันออกไป เช่น บางคนอาจเรียนรู้และทำความเข้าใจต่อเนื้อหาเรื่องหนึ่งได้เร็วกว่าผู้อื่น และบางคนอาจมีความถนัดในวิธีเรียนที่แตกต่างกันออกไป การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนพึงประสงค์และโดยวิธีเรียนที่ตนกำหนด และมีสิทธิตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน

2. การทดสอบแบบอิงปริเจต (Domain - Referenced Testing) เป็นการทดสอบที่วัดความชำนาญ เช่นเดียวกับการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ แต่มีความละเอียดและชัดเจนกว่าในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดรูปแบบของการทดสอบและการกำหนดวิธีการตอบ

3. การทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและการทดสอบที่เป็นมาตรฐาน (Teacher-Made and Standardized Testing) โดยการทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองนั้นจะใช้สำหรับวัดผลการเรียนการสอนแต่ละครั้งโดยครูเป็นผู้สร้างแบบสอบเอง เช่น การทดสอบย่อย (Quiz) และการทดสอบประจำภาค ซึ่งเมื่อสร้างขึ้นใช้ในแต่ละครั้งแล้วก็ไม่นำมาใช้อีกและไม่ได้รับการวิเคราะห์คุณสมบัติทางสถิติต่างๆ ผลของการวัดก็จะใช้การให้คะแนนหรือการตัดสินการเรียนได้-ตกของผู้เรียน ส่วนการทดสอบที่เป็นมาตรฐานนั้นเป็นการสอบที่ได้ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์และการปรับปรุงตามลำดับขั้นเพื่อให้มีความเป็นมาตรฐานและมีคุณสมบัติทางสถิติ คือมีความเที่ยงตรง (Validity) มีความเชื่อถือได้ (Reliability) และมีความเป็นบรรทัดฐาน (Norm)

4. การทดสอบแบบอัตนัยและการทดสอบแบบปรนัย (Subjective and Objective Testing) การทดสอบทั้งสองอย่างนี้จะแตกต่างกันเฉพาะการตรวจให้คะแนนเท่านั้น โดยการทดสอบแบบอัตนัยการให้คะแนนจะขึ้นอยู่กับผู้ตรวจ ในขณะที่การทดสอบแบบปรนัยนั้นคำตอบที่ถูกถูกกำหนดไว้ชัดเจน ใครก็ตามสามารถตรวจได้ตามค่าเฉลย

5. การทดสอบแบบปฏิบัติการและการทดสอบแบบสรุปการ (Formative and Summative Testing) โดยการทดสอบแบบปฏิบัติการนั้น เป็นการทดสอบที่ใช้ผลการสอบเพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียน วัดข้อบกพร่องในการเรียน ตลอดจนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน โดยอาจแบ่งออกได้เป็น 1) แบบวินิจฉัยปัญหาก่อนเรียน (Prognostic) 2) แบบวัดความก้าวหน้าในการเรียน (Progress Testing) และ 3) แบบวินิจฉัยปัญหาระหว่างเรียน (Diagnostic Test) ส่วนการทดสอบแบบสรุปการเป็นการวัดวัดดูประสงค์ปลายทางการเรียนรู้ เช่น การทดสอบประจำภาค ซึ่งผลของคะแนนจะตัดสินการได้-ตก วิธีการทดสอบควรเป็นแบบทักษะสัมพันธ์ เน้นการสื่อความหมาย แต่จะไม่วัดความจำ

6. การทดสอบข้อเขียนและการทดสอบให้ปฏิบัติ (Paper-Pencil and Performance Testing) โดยการทดสอบแบบข้อเขียนก็ได้ หรือการสอบแบบอัตนัยและแบบปรนัย ซึ่งผู้สอบจะตอบคำถามในกระดาษด้วยการเขียนหรือทำเครื่องหมายตอบ ส่วนการทดสอบแบบให้ปฏิบัตินั้นผู้สอบจะต้องแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถ ทักษะหรือความชำนาญในสิ่งที่ตนกระทำอยู่ ในการทดสอบภาษา การทดสอบปฏิบัตินี้จะรวมการพูดตาม

สถานการณ์ที่กำหนด ตลอดจนการปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง

7. การทดสอบแบบกระทำปกติและแบบการทดสอบความสามารถสูงสุด

(Typical Performance and Maximal Ability Testing) โดยการทดสอบแบบการกระทำปกตินั้นจะวัดพฤติกรรมหรือตัวแปรทางจิตวิทยาที่ผู้กระทำการทดสอบมีอยู่ ซึ่งการทำการสอบไม่ได้กำหนดให้ผู้สอบต้องแสดงความสามารถเต็มที่ของตน แต่เป็นการตอบที่ให้ความจริงเกี่ยวกับตนเอง เช่น การวัดทัศนคติ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ ส่วนการทดสอบความสามารถสูงสุดนั้น ใช้วัดความสามารถของผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนต้องแสดงความสามารถสูงสุดของตนในการทำการสอบเพื่อให้ได้คะแนนดี เช่น การทดสอบความถนัด (Aptitude Test) การทดสอบความสามารถ (Proficiency Test) การทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) การทดสอบจัดระดับ (Placement Test) และการทดสอบวินิจฉัยปัญหาระหว่างเรียน (Diagnostic Test)

กาญจนา พรานพาล (2532: 2 - 6) ได้แบ่งประเภทของการประเมินผลโดยยึดลักษณะของแบบสอบ ซึ่งอาศัยเกณฑ์ในการประเมินผลต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การจำแนกประเภทของแบบสอบโดยใช้ประโยชน์เป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถนำผลของการทดสอบมาช่วยตัดสินใจในเรื่องเหล่านี้คือ การคัดเลือก การวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน และการจัดลำดับความสามารถ การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน และการนำผลของการทดสอบมาใช้หลายๆด้าน

2. การจำแนกประเภทของแบบสอบโดยใช้เนื้อหาเป็นเกณฑ์ ซึ่งแบ่งตามทฤษฎีเหล่านี้ คือ ทฤษฎีการเรียนการสอน ทฤษฎีความสามารถในการใช้ภาษาและทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา โดยเนื้อหาของแบบสอบจะอิงหลักสูตรรายวิชา ถ้าใช้ทฤษฎีความสามารถในการใช้ภาษา จะเป็นการวัดความสามารถที่สะสมมา เช่น การสอบวัดความสามารถทางภาษาของสหรัฐอเมริกา ที่ใช้ทดสอบนักเรียนต่างชาติ (TOEFL) การสอบของมิชิแกน และการสอบของเคมบริดจ์ เป็นต้น ในกรณีที่ต้องทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา เนื้อหาจะเน้นการวัดความถนัดทางภาษา เช่น แบบสอบวัดความถนัดทางภาษาของ คาร์โรลล์ (Carroll Sapon) เนื้อเรื่องการวัดเสียง โครงสร้าง ความจำ และการใช้เหตุผลสรุป ข้อมูลภาษาใดภาษาหนึ่ง

3. การจำแนกประเภทของแบบสอบ โดยใช้ในการเปรียบเทียบเป็นเกณฑ์ จะแบ่งการทดสอบเป็นชนิดอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ ซึ่งแบบอิงกลุ่มจะนำผลของการสอบของผู้สอบมาเปรียบ

เทียบกับกลุ่ม ผลสอบอยู่ในรูปของการจัดลำดับแบบเปอร์เซ็นต์ไคล์ ส่วนแบบอิงเกณฑ์เป็นการเปรียบเทียบผลการสอบของแต่ละบุคคลกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ว่าผู้สอบบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

4. การจำแนกประเภทของแบบสอบโดยใช้รูปแบบและการตรวจเป็นเกณฑ์ รูปแบบของการทดสอบ แบ่งเป็นสองประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะการตรวจคือ รูปแบบปรนัยและรูปแบบอัตนัย

5. การจำแนกประเภทของแบบสอบโดยใช้แนวความคิดการเรียนการสอนภาษาเป็นเกณฑ์ ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดเพราะการแบ่งตามหลักนี้จะเป็นตัวกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอน ตั้งแต่วัตถุประสงค์ สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน และวิธีวัดและประเมินผล

โดยสรุปแล้วนั้นประเภทของการวัดและการประเมินผลทางภาษา มีหลักการกว้างๆ อยู่ 2 อย่าง คือ การประเมินผลแบบอิงกลุ่มและการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ โดยในการแบ่งประเภทของการประเมินผลทางภาษานั้น นักการศึกษาต่าง ๆ ได้แบ่งโดยยึดลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ คือ การยึดลักษณะของการสื่อสาร การยึดลักษณะของแบบสอบและการทดสอบ การยึดลักษณะของการตัดสิน การยึดลักษณะของการปฏิบัติและยึดมิติของการวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษา ส่วนในการปฏิบัตินั้น ก็ขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อหาและจุดประสงค์ในการประเมินผลเป็นสำคัญ โดยในการทดสอบนั้นจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับรูปแบบ วิธี และชนิดของการทดสอบที่ผู้สอนเป็นผู้คิด เลือกรให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ในการประเมินผลแต่ละครั้ง

การวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสาร

การสื่อสารทางภาษาเป็นการเน้นการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจโดยผ่านทางตัวภาษา ซึ่งต้องอาศัยทั้งความรู้เกี่ยวกับภาษาและความสามารถในการนำภาษามาใช้ในแต่ละสถานการณ์ที่ต้องการสื่อความหมาย ดังนั้นการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารไม่ควรมุ่งประเด็นการวัดไปที่ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง จึงจะทำให้ผลที่ได้จากการวัดและการประเมินผลนั้น เป็นผลที่แสดงถึงการสื่อสารที่แท้จริง

ความหมายของความสามารถทางการสื่อสาร

นักภาษาศาสตร์ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสาร ไว้ต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

จอห์น มูนบี (John Munby 1978: 18) กล่าวว่า " ความสามารถทางการสื่อสาร หมายถึง ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์หรือความรู้ทางกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ กับความสามารถในทางภาษาศาสตร์สังคมหรือความรู้ในกฎเกณฑ์ของการใช้ภาษา "

เดล ไฮม์ส์ (Dell Hymes quoted in Michael Canale and Merrill Swain 1980 : 20) ได้กล่าวถึง ความหมายของความสามารถทางการสื่อสารในเชิงคำถามไว้ ดังนี้คือ

1. บางสิ่งมันสามารถเกิดขึ้นได้โดยปกติหรือไม่ หรือเกิดขึ้นในระดับใด
2. บางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นนั้นแสดงถึงข้อดี ในแง่ของการก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่ หรือเกิดประโยชน์ในระดับใด
3. บางสิ่งนั้นเหมาะสมกับเนื้อหาที่นำมาใช้ และการประเมินผลหรือไม่ หรือเหมาะสมในระดับใด
4. บางสิ่งบางอย่างนั้นถูกนำไปปฏิบัติจริง และการปฏิบัตินั้นนำมาซึ่งอะไรในระดับใด

ในปี ค.ศ.1971 เดล ไฮม์ส์ (Dell Hymes 1981:13-14) ได้เผยแพร่ความหมายของคำว่าความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ซึ่งหมายความถึงความสามารถที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ในกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งเป็นลักษณะของการมองภาษาในแง่ของสังคมภาษาศาสตร์

ไมเคิล คาเนล และ เมอร์ริลล์ สเวน (Michael Canale and Merrill Swain 1980:34) สรุปว่า ความสามารถทางการสื่อสารนั้นก็คือระบบของความรู้และทักษะที่จำเป็นในการสื่อสาร เช่น ความรู้ในเรื่องศัพท์และทักษะในการใช้แบบแผนทางสังคมภาษาศาสตร์ของภาษา ซึ่งความรู้ก็หมายถึงอะไรก็ตามที่ใครคนหนึ่งรู้ทั้งในขณะที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวเกี่ยว

กับภาษาและการใช้ภาษาในแง่มุมอื่นๆ และทักษะก็หมายถึงวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมที่ใครคนหนึ่งนำความรู้นั้นไปใช้ปฏิบัติในการสื่อสารที่แท้จริง

เนสสา วูล์ฟสัน (Nessa Wolfson 1983 : 61) ได้สรุปว่าความสามารถทางการสื่อสารจะไม่ใช่แค่ความรู้ทางด้านไวยากรณ์และความหมายเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ในเรื่องกฎของการพูด (Rules of Speaking) ด้วย เช่น รู้ว่าเมื่อไรจึงจะเหมาะสมในการเริ่มต้นบทสนทนา หัวข้อไหนเหมาะสมที่จะนำมาพูดในแต่ละเหตุการณ์ ควรใช้รูปแบบทางภาษาย่างไร กับใคร ในสถานการณ์ไหน

ส่วน เอช จี วิดโดว์สัน คีธ มอร์โรว์ และ บรีน และ แคนดิลิน (H.G. Widdowsow , Kieth Morrow and Breen and Candlin อ้างถึงใน Michael Canale 1983:3-4) ได้สรุปความหมายของความสามารถในการสื่อสารไว้ดังนี้ คือ

1. เป็นรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและต้องเป็นที่ยอมรับและนำไปใช้ในปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. เป็นรูปแบบและสารที่ไม่อาจคาดเดาและสร้างสรรค์ในระดับสูงได้
3. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในการสนทนาและในเนื้อหาทางวัฒนธรรมของสังคมซึ่งมีการใช้ภาษาที่เหมาะสม และมีตัวนะเพื่อให้เกิดการตีความทางภาษาที่ถูกต้อง
4. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัดทางด้านจิตวิทยาและเงื่อนไขอื่น ๆ เช่น ความทรงจำที่เก็บกักไว้ ความเหนื่อยและความทรมานใจ
5. เป็นสิ่งที่มีจุดมุ่งหมาย เช่น เพื่อทำให้เกิดสัมพันธ์ภาพทางสังคม เพื่อชักชวนหรือเพื่อสัญญา
6. เป็นเนื้อหาและการใช้ภาษาที่เป็นจริง
7. เป็นสิ่งที่สามารถตัดสินได้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่

แซนดรา เจ ซาวิญอง (Sandra J. Savignon 1983: 8-9) ได้สรุปว่าความสามารถทางการสื่อสารนั้นเป็นดังนี้ คือ

1. ความสามารถทางการสื่อสารเป็นความคิดรวบยอดที่ไม่อยู่นิ่งมากกว่าจะอยู่คงที่ และจะขึ้นอยู่กับ การสื่อความหมายในการเจรจาระหว่างบุคคล 2 คนหรือมากกว่านั้นซึ่งใช้ระบบสัญลักษณ์เดียวกัน ความสามารถทางการสื่อสารในลักษณะนี้จะ เป็นความสามารถระหว่าง

บุคคลมากกว่าความสามารถภายในตัวบุคคล

2. ความสามารถทางการสื่อสารจะสามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งภาษาเขียน และ ภาษาพูด

3. ความสามารถทางการสื่อสารนั้นเป็นสิ่งแวดล้อมที่เฉพาะเจาะจง สามารถเกิดขึ้นได้ในสถานการณ์หลากหลาย และจะประสบความสำเร็จได้ในสถานการณ์เฉพาะตนซึ่งขึ้นอยู่กับความเข้าใจในสถานการณ์ที่แวดล้อมและประสบการณ์คล้ายคลึงกับที่เคยมีมาก่อน

4. มีความแตกต่างกันทางทฤษฎีระหว่างความสามารถในการรู้ภาษา (Competence) และความสามารถในการใช้ภาษา (Performance)

5. ความสามารถทางการสื่อสารนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กันไม่ใช่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ในตัว ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิสัมพันธ์นั้นๆ

จะเห็นว่าความสามารถทางการสื่อสารนั้นมิใช่เป็นเพียงความรู้หรือความเข้าใจในกฎเกณฑ์ของภาษาหรือไวยากรณ์แต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์กับความสามารถในทางสังคมภาษาศาสตร์ เป็นการนำภาษาไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ บุคคล เวลา และสถานที่ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน สิ่งที่ควรคำนึงถึงนั้นคือความสามารถสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับได้จากคนในสังคม มิใช่การยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสาร

แคธี่ ลินเดอร์ (Cathy Linder 1977: 3-6) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารว่าต้องเป็นรูปแบบของการสื่อสารที่ได้รับการพัฒนาสูงสุดเพราะภาษานั้นถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารได้ทั้งทางด้านอารมณ์ ความคิด และวัฒนธรรม โดยเมื่อพูดถึงการสื่อสารจะมุ่งเน้นถึงพฤติกรรมที่แสดงออกใน 3 ทาง คือ การฟังเพื่อการสื่อสาร (Listening for Communication) ได้แก่ สถานการณ์ที่บุคคลต้องเข้าใจภาษาพูดเพื่อให้สามารถรับข้อมูลที่จำเป็น การพูด (Oral Expression) ได้แก่ การที่บุคคลจะต้องมีความสามารถในการรับ-ส่งข้อมูล หรือแสดงความคิดผ่านทางคำพูด

ต่อบุคคลอื่น และการสนทนา (Conversation) ซึ่งได้แก่การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่านั้น ดังนั้นการวัดความสามารถทางการสื่อสารจึงควรเน้นที่ระดับของความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาพูด โดยหมายรวมถึงความเข้าใจในภาษานั้น ๆ ในสถานการณ์ในชีวิตจริง ส่วนการมุ่งเน้นที่ความถูกต้องทางด้านไวยากรณ์นั้นไม่ใช่ความสามารถทางการสื่อสารที่แท้จริง ในการทดสอบทางการสื่อสารจึงต้องให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด

แซนดรา เจ ซาวิญอง (Sandra J. Savignon 1977 : 247-248)

ได้สรุปลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสาร ในแง่ของการทดสอบไว้ดังนี้

1. การทดสอบนั้นใช้วัดความก้าวหน้าของผู้เรียน ถ้าการสอนภาษานั้นเป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การทดสอบก็ควรจะเป็นการทดสอบเพื่อการสื่อสารเพื่อที่ครูและนักเรียนจะได้ทราบว่านักเรียนสามารถสื่อสารได้ดีเพียงใดในสิ่งที่ตนต้องการจะสื่อสาร
2. การทดสอบต้องเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งเป็นตัวกระตุ้นที่มีประสิทธิภาพเพราะจะช่วยให้นักเรียนได้รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่สำคัญและครูต้องการเน้น ถ้าการสอนสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น กิจกรรมการใช้ภาษาตามที่เห็นจริงและการปะทะสังสรรค์ที่เป็นธรรมชาติ แต่ในการทดสอบกลับมีแต่การใช้คำกริยาให้ถูกต้อง หรือการท่องจำบทสนทนา ก็จะทำให้ให้นักเรียนคิดว่าครูนั้นไม่ได้ทดสอบในสิ่งที่ตนได้สอน หรือตั้งจุดมุ่งหมายไว้เลย
3. ในการกำหนดขอบเขตของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ต้องการวัดนั้น การทดสอบจะช่วยให้เราได้ว่าอะไรคือสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้จริง โดยใช้ภาษาที่เขาได้เรียนมา จากการทำการทดสอบทางการสื่อสารนั้น ครูและนักวิจัยก็สามารถเรียนรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาที่สองของนักเรียน และเมื่อครูปล่อยให้ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาตามความประสงค์ของเขา ครูก็สามารถทราบถึงวิธีที่นักเรียนใช้ภาษาจากสิ่งที่เขาได้เรียนมา นอกจากนี้การทดสอบยังเน้นการประเมินผลกระบวนการเรียนการสอน และจุดประสงค์ของการสอนด้วย
4. การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารต้องช่วยให้ครูแน่ใจได้ว่าได้สอนนักเรียนให้รู้จักใช้ภาษาตามที่เห็นจริง

รีเบคก้า เอ็ม วาเลทท์ (Rebecca M. Valette 1977 : 12) ให้ความสำคัญเห็นว่าลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถในการสื่อสารนี้ เน้นที่ความสามารถของผู้เรียนที่จะสื่อสารในสถานการณ์เฉพาะ การวัดความสามารถมิใช่ดูจากความถูกต้องเกี่ยวกับภาษา แต่วัดความสามารถของผู้เรียนที่จะพูดหรือเขียนหรือเข้าใจข้อความได้ ฉะนั้นจะถือว่าผู้เรียนทำผิดพลาดก็ต่อเมื่อความผิดนั้นเข้ามาแทรกแซงการสื่อสาร และแบบสอบความสามารถในการสื่อสารนั้น อาจถือว่าเป็นแบบสอบทักษะรวมทางภาษา (Global Language Tests) ก็ได้แม้ว่าแบบสอบทักษะรวมทางภาษานี้ จะรวมถึงการวัดความชำนาญทางภาษาโดยทางอ้อมด้วยเช่น การเขียนตามคำบอก เป็นต้น

เบรนแดน เจ คาร์โรล และ แพทริก เจ ฮอลล์ (Brendan J. Carroll and Patrick J. Hall 1985: 2-6) ได้แบ่งประเภทของการประเมินผลทางภาษา ตามลักษณะของการสื่อสารไว้ดังนี้คือ

1. เน้นหน้าที่ทางการสื่อสาร (Communicative Functions) การเรียนและการทดสอบทางภาษาจะขึ้นอยู่กับความรู้ในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ตามสถานการณ์และตามหน้าที่ทางภาษา เป็นการทดสอบการใช้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าจะมุ่งเน้นการทดสอบไวยากรณ์
2. มีความเป็นอัตนัย (Subjectivity) เป็นการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาษาของบุคคล โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินว่าบุคคลนั้นมีการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพเพียงไร
3. เน้นความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Appropriacy) เป็นการทดสอบความเหมาะสมในการใช้ภาษาของผู้เรียนตามจุดประสงค์ในการใช้ภาษา และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีได้มุ่งเน้นที่ความถูกต้องทางโครงสร้างประโยคและไวยากรณ์มากนัก
4. เป็นการทดสอบเฉพาะเรื่อง (Specific) เป็นการทดสอบที่สร้างขึ้นตามความต้องการในการสื่อสารของบุคคลและกลุ่ม สาระสำคัญของการทดสอบการสื่อสารมักมีจุดประสงค์เฉพาะในงานหรือกิจกรรมในแต่ละวันโดยแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ งานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และสิ่งต่างที่เกี่ยวข้องกับการมีชีวิตอยู่ในสังคมในการใช้ภาษาในชุมชน
5. เป็นรูปแบบของการสังเคราะห์ (Synthesis) การทดสอบเน้นที่ความสามารถโดยรวมในสถานการณ์เฉพาะ

6. เน้นการสอบปฏิบัติ (Performance) การทดสอบเน้นการใช้ภาษาในการปฏิบัติจริง เน้นการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการมีความรู้ในกฎเกณฑ์ของภาษา

7. เป็นการสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion - Reference) เป็นการทดสอบการปฏิบัติในงานเฉพาะอย่าง โดยมีแนวทางในการให้ความหมายของพฤติกรรมที่ปฏิบัติ อย่างชัดเจน

8. การทดสอบเน้นการใช้ภาษาจริง (Authentic) เป็นการประเมินผลทักษะรวมโดยเน้นสถานการณ์การใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน

ซีริล เจ เวียร์ (Cyril J. Weir 1990 : 38) ได้สรุปคุณลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสาร ในแง่ของการออกแบบการทดสอบทางการสื่อสาร โดยรวบรวมข้อมูลมาจากแบบสอบถามที่ส่งไปยังครูผู้สอนภาษาในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เนื้อหาในบทเรียนมีลักษณะที่เป็นจริง (Realistic Context) งานที่ใช้ทดสอบควรจะเหมาะสมกับสภาพการของผู้เรียนแต่ละคน

2. มีความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลที่เหมาะสม (Relevant Information Gap) ผู้เรียนควรจะได้สร้างกระบวนการในการรับข้อมูลใหม่ ๆ เช่นเดียวกับที่เขาอาจจะพบในสถานการณ์ในชีวิตจริง

3. มีความเป็นอัตนัยภายใน (Intersubjectivity) งานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติควรจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาททั้งการเป็นผู้รับสารและส่งสารทางภาษา

4. ผู้เรียนสามารถกำหนดขอบเขตในการพัฒนากิจกรรมของตน (Scope for Development of Activity by The Candidates) งานที่ให้ผู้ปฏิบัติควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงการสื่อสารของพวกเขาอย่างเป็นอิสระ สามารถสร้างการสื่อสารที่ไม่อาจทำนายได้ว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างไรอย่างสร้างสรรค์

5. ผู้เรียนสามารถสร้างทักษะกลไกภายในตนเอง (Allowance for Self Monitoring by Candidates) งานที่ให้ผู้ปฏิบัติควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กลไกในการสร้างการสนทนาของเขาเองเพื่อที่จะได้ประเมินการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เป็นการสร้างกระบวนการการรับปริมาณของข้อมูลอย่างเหมาะสม (Processing of Appropriately Sized Input) ขนาดของขอบเขตของกิจกรรมควรเป็นการสร้างกระบวนการการรับข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับการคาดหวังอย่างปกติธรรมดา

7. ช่วงเวลาปกติจะเป็นตัวบังคับการปฏิบัติ (Normal Time Constraints Operative) งานที่ให้การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ในช่วงเวลากติ

วาสนา โกวิทยา (2525 : 134-135) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารตามแนวคิดและความเชื่อต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ

1. การวัดสมรรถภาพทางภาษาโดยทั่วไป เป็นการประเมินทักษะรวมหรือทักษะสัมพันธ์แทนการประเมินเฉพาะองค์ประกอบของภาษาหรือความจำเท่านั้น
2. การวัดความรู้ความสามารถทางภาษาเฉพาะด้าน ซึ่งจะเน้นองค์ประกอบที่จะนำไปสู่สมรรถภาพทางภาษา ในระดับสื่อความหมาย
3. การเน้นความสามารถในการสื่อความหมายทางภาษา ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ
4. การเน้นการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาษาโดยใช้กิจกรรมทางภาษา เช่น สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความคล่องแคล่วมากกว่าความถูกต้องสมบูรณ์
5. การเน้นการประเมินแบบปฏิบัติการ เป็นระยะสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่ามุ่งเน้นการประเมินเพื่อการตัดสิน ได้-ตก แต่เพียงอย่างเดียว
6. การเน้นความสำคัญของนักเรียน ดังนั้นจึงมุ่งวัดและประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน การประเมินแบบอิงเกณฑ์จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการประเมินผลการเรียนรู้ภาษา
7. การเน้นมาตรฐานของเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่ใช้วัด คือความเที่ยงและความตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตรงทางทฤษฎี
8. คำนึงถึงพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ได้แก่ เจตคติ แรงจูงใจ ความรู้สึกนึกคิดต่างๆของผู้เรียนนอกเหนือไปจากด้านเนื้อหาวิชา

กาญจนา ปราบพาล (2532 : 85-87) กล่าวถึงการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารในรูปแบบของการทดสอบว่าควรมีลักษณะสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะของภาษาที่นำมาทดสอบควรเป็นภาษาที่ใช้ในสภาพความเป็นจริงที่ใช้ในการสื่อสาร คืออยู่ในระดับที่มีข้อความสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้ มีความเป็นธรรมชาติ สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนภาษา

เพื่อการสื่อสาร

2. วัตถุประสงค์ในการวัด ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน และตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาของข้อสอบอาจนำมาจากการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันในการศึกษาและการประกอบอาชีพ ซึ่งรายละเอียดในแต่ละด้านขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียนแต่ละระดับ และวัตถุประสงค์การเรียนภาษาเชิงปฏิบัติของแต่ละกลุ่มควรได้มาจากการสำรวจความต้องการของผู้เรียน
3. การออกข้อสอบ ควรคำนึงถึงความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนด้วย และการตัดสินความสามารถของผู้เข้าสอบควรพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดว่า บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องใด เพราะฉะนั้นการตัดสินแบบอิงกลุ่มจึงไม่เหมาะกับการทดสอบความสามารถในการสื่อสาร
4. รูปแบบของการสื่อสารมีได้หลายลักษณะ ทั้งแบบมีการโต้ตอบและไม่มีการโต้ตอบ ข้อสอบควรสอดคล้องกับรูปแบบของการสื่อสารด้วย บางครั้งอาจใช้การทำการทดสอบแบบเขียนตอบ บางครั้งต้องสังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน และบางครั้งอาจให้ผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเอง
5. การสื่อสารไม่สามารถแยกองค์ประกอบของภาษา ออกจากองค์ประกอบอื่นๆ ได้ เพราะฉะนั้นการทดสอบความสามารถในการสื่อสารความหมายจริงๆ จึงไม่ควรแยกการใช้ภาษาออกจากสถานการณ์ แต่ในกรณีที่จัดสอบไม่ได้ควรใช้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงที่สุด ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสถานการณ์จำลอง
6. องค์ประกอบของการใช้ภาษา ประกอบด้วยความรู้เรื่อง เสียง ศัพท์ โครงสร้าง การใช้ภาษาในสถานการณ์และกลวิธีในการสื่อสาร การทดสอบควรวัดความสามารถในด้านเหล่านี้ แต่ไม่ควรแยกวัดแต่ละองค์ประกอบเพราะในการใช้ภาษาจริงๆ ต้องใช้ทุกองค์ประกอบไปพร้อมๆ กัน ผู้ออกข้อสอบควรศึกษาว่าในแต่ละวัตถุประสงค์ของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร องค์ประกอบใดมีบทบาทสำคัญมากกว่าที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร และอาจให้น้ำหนักกับองค์ประกอบนั้นมากกว่าองค์ประกอบอื่น
7. ความสามารถในการสื่อสารเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง การทดสอบเป็นเพียงการวัดความสามารถในช่วงเวลาหนึ่ง และอาจมีองค์ประกอบอื่นที่ทำให้ขาดความเที่ยงตรงและความเชื่อถือในการวัด จึงควรมีการประเมินผลแบบต่อเนื่องซึ่งอาจต้องงใช้วิธีอื่นนอกเหนือจาก

การทดสอบมาพิจารณาด้วย นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้ยังเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนอีกด้วย

สุภิทรฯ อักษรานูเคราะห์ (2532 : 11) ได้สรุปว่าในการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้สอนควรทำการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารตามลักษณะสำคัญดังที่ ไมเคิล คาเนล และ เมอริลล์ สเวน (Michael Canale and Merrill Swain) ได้แบ่งไว้ดังนี้คือ

1. เป็นความสามารถหรือทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Competence) ซึ่งประกอบไปด้วย ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Linguistic Competence) ความสามารถทางด้านสังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistic Competence) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (Discourse Competence) และความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence)

2. เนื้อหาที่ใช้เป็น เรื่องที่นำมาจัดกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้ และก่อให้เกิดการแสดงออกทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้ กล่าวคือ ได้รับความสนใจผู้เรียน ให้อะไรใหม่แก่ผู้เรียน นำไปสัมพันธ์กับกิจกรรมหลายๆกิจกรรมได้ และเอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์

3. เป็นการทดสอบความสามารถทางการสื่อสารจริงๆ หมายถึงการกระทำทุกอย่างที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาอย่างดีที่สุด เป็นต้นว่าช่วยแนะนำว่าจะตอบอย่างไร ให้อะไรเวลาพอเพียงที่จะแสดงออกทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้ ใช้พจนานุกรมหรือเอกสารอ้างอิงอื่นๆ ตลอดจนให้โอกาสทบทวนแก้ไขงานก่อนจะส่ง เป็นต้น สำหรับการให้คะแนน ให้ไปตามความสามารถทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวในข้อ 1 สำหรับด้านความสามารถในการใช้ยุทธวิธีในการสื่อสาร ผู้สอนจะให้คะแนนไปตามความพยายามในการสื่อสารระหว่างการอภิปรายกลุ่ม โดยสังเกตความพยายามรับสารและความเข้าใจที่ผู้อื่นส่งสารได้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้พูด

จะเห็นได้ว่า ลักษณะที่สำคัญของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารนั้นส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่ความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างสมจริงกับชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านทักษะรับสารและทักษะส่งสาร เป็นความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมมิใช่การใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และโครงสร้าง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กลวิธี

ในการสื่อสารอย่างเป็นอิสระโดยสามารถกำหนดขอบเขตในการพัฒนากิจกรรมของตน สามารถสร้างทักษะกลไกภายในตนเองและสร้างกระบวนการการรับปริมาณของข้อมูลได้อย่างเหมาะสมแก่ตนเอง ส่วนในการประเมินผลนั้นจะเป็นการประเมินในรูปของทักษะสัมพันธ์มากกว่าการประเมินผลแยกทักษะ โดยเน้นความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาและผลสัมฤทธิ์การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ ในการทดสอบควรเน้นการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาษาโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทางภาษา เช่น สถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมติ คำนี้ถึงความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียน โดยแบ่งรูปแบบการสื่อสารออกเป็นหลายลักษณะแต่ต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน สามารถวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนและเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกถึงการสื่อสารให้มากที่สุด

องค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสาร

เอ็ดดี วิลเลียมส์ (Eddie Williams 1979: 18-19) ได้สรุปว่าองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารนั้นควรประกอบด้วย ความรู้ 4 ประเภท คือ

1. กฎเกณฑ์ด้านกลไกของภาษา (Mechanical Rules) กฎเกณฑ์นี้ทำให้สามารถตัดสินได้ว่า คำพูดนั้นๆ ถูกหรือผิดไวยากรณ์

2. กฎเกณฑ์ในด้านความหมาย (Meaningful Rules) กฎเกณฑ์นี้จะเชื่อมโยงคำพูดกับโลกภายนอก การเลือกใช้คำศัพท์จึงเป็นสิ่งสำคัญซึ่งจะทำให้เกิดการสื่อความหมายที่ผิดๆ ได้

3. ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์วัดความเหมาะสมดูจากการยอมรับของคนในสังคมว่าภาษาที่ใช้เป็นแบบแผนหรือเป็นแบบกันเอง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ การเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างด้วย

4. การยอมรับลักษณะที่มีใช้ภาษา (Non-Linguistic Conventions) เช่น ตำแหน่ง ท่าทาง การเคลื่อนไหวสายตา การแสดงสีหน้าและอื่นๆ

ไมเคิล คาเนล และ เมอร์วิลล์ สเวน (Michael Canale and Merrill Swain 1983:7-14) ได้แบ่งองค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสารไว้ดังนี้ คือ

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ หรือตามหลัก

ไวยากรณ์ (Linguistic or Grammatical Competence) หมายถึงการใช้ทักษะทั้ง 4 คือการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษา (Language Elements หรือ Components) ซึ่งได้แก่ระบบเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์เป็นแกนในการสื่อความหมาย กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ของภาษาเริ่มตั้งแต่หน่วยเสียง หน่วยคำ ที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย และหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่มีขนาดใหญ่ เช่นประโยค ตลอดจนกระทั่งความหมายของคำในประโยค ความสามารถนี้ไม่ได้เกี่ยวกับความสามารถในการรู้กฎเกณฑ์ แต่หมายถึงความสามารถในการนำกฎเกณฑ์นั้นๆมาใช้ให้เป็นที่ยอมรับ

2. ความสามารถทางสังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistic Competence) คือความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม กล่าวคือมีความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคมอันประกอบไปด้วยวัฒนธรรม สถานภาพทางสังคมและบทบาทในสังคมของบุคคล โดยสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคลและโอกาสต่างๆ เช่นรู้ว่าจะต้องมีความสุภาพระดับใดเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ หรือตามสบายในการใช้ภาษาให้เหมาะสมนี้ จำเป็นต้องรู้ถึงขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้นๆ ด้วย เพื่อที่การสื่อสารจะได้เป็นไปโดยไม่มีเกิดอุปสรรคและบรรลุผลตามเจตนา

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์ และความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง สามารถทำนายความขัดแย้งเกี่ยวกับบุปลักษณะของภาษาที่เกิดขึ้นในบริบท (Context) ได้ถูกต้อง

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic Competence or Strategic Competence) คือมีความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งในทางคำพูด (Verbal) และไม่ใช่คำพูด (Non-Verbal) เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์อื่นๆแทนคำศัพท์ที่ไม่รู้หรือนึกไม่ออกในขณะนั้น หรือความพยายามที่จะอธิบายโดยใช้กิริยาท่าทางประกอบ

แซนดร้า เจ ซาวิญอง (Sandra J. Savignon 1983 : 35-46) ได้สรุปว่า ความสามารถในการสื่อสารแบ่งออกได้เป็น 4 องค์ประกอบดังนี้คือ ความรู้ทาง

ไวยากรณ์ (Grammatical Competence) ความรู้ในภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคม (Sociolinguistic Competence) ความรู้ในกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (Rules of Discourse) และความสามารถในด้านการใช้กลวิธี ในการสื่อสาร (Strategic Competence)

วาสนา โกวิทยา (2525 : 75-76) ได้สรุปไว้ว่านักภาษาศาสตร์ที่สนใจ แนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ได้กล่าวถึงความสามารถทางการสื่อสารนี้ว่าต้องประกอบขึ้นด้วย องค์ประกอบของความรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่

1. ความรู้เกี่ยวกับกฎไวยากรณ์ของภาษา (Grammatical Competence)
2. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของการสัมพันธ์ของข้อความ (Rules of Discourse)
3. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่ว่า รูปแบบของภาษามีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากน้อย เพียงใด (Probability Rules of Occurrence)
4. ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic Competence)
5. ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีที่จะใช้ภาษาในการสื่อความหมายให้ได้ตามประสงค์ (Strategic Competence)

อัจฉรา วงศ์โสธร (2527 : 127-128) มีความเห็นว่า การที่ผู้เรียนจะ มีความสามารถในการสื่อสารนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีองค์ประกอบของความสามารถ 3 ด้าน คือ

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) หมายถึงความสามารถในการสื่อสารโดยอาศัยพื้นฐานทางภาษาศาสตร์ เช่น เสียง (Phonology) คำศัพท์ (Vocabulary) ไวยากรณ์ (Grammar) โดย ให้รู้ว่าประโยคใดถูกไวยากรณ์ ประโยคใดผิดไวยากรณ์ ผิดที่ใด และสามารถแก้ไขประโยค นั้นให้ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์ได้
2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึงความเข้าใจระเบียบปฏิบัติทางสังคมของผู้ใช้ภาษาร่วมกันทั้งผู้สื่อ ภาษาและผู้รับภาษา นั่นคือ ความสามารถในการใช้รูปแบบของภาษา ทำเนียบภาษา (Register) อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมซึ่งประกอบด้วย วัฒนธรรม

ฐานะทางสังคม บทบาท เป็นต้น เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจแล้วก็จะรู้ได้โดยอัตโนมัติว่าควรใช้ภาษาในลักษณะใดกับบุคคลประเภทใดจึงจะถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ

3. ความสามารถในการปฏิบัติตนเพื่อการใช้ภาษา (Pragmatic Competence) หมายถึงความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การใช้กิริยาท่าทาง สีหน้าและน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎเกณฑ์ทางภาษาเข้ากับเนื้อหา และในการสื่อสารจะอาศัยสัญลักษณ์ (Symbols) และสัญญาณ (Signs) เพื่อแสดงให้ผู้รับเข้าใจว่า ผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเนื้อหาที่นั้นโดยแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ผู้รับสามารถเข้าใจและคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าผู้พูดจะพูดอะไร ด้วยน้ำเสียงอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเอง

โดยสรุปแล้วนั้น การที่จะมีความสามารถทางการสื่อสารนั้นจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก ๆ เหล่านี้คือ ความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ คือ มีความรู้ในกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค คำศัพท์ แล้วนำมาใช้ให้เป็นที่เข้าใจและสื่อสารได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและความเข้าใจในวัฒนธรรม คือ การมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมตามกาละ บุคคล และวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้พื้นฐานทางภาษาศาสตร์ ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ เพื่อสร้างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่การนำความรู้ทางไวยากรณ์และความสามารถในการเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมมาเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งต้องมีความสามารถในการเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสื่อสาร ทั้งในลักษณะที่เป็นการแสดงออกทางคำพูดและไม่ใช้คำพูดด้วย

ประเภทของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสาร

รีเบคก้า เอ็ม วาเลตต์ (Rebecca M. Valette 1981 : 169-175) ได้กล่าวถึงประเภทของการวัดและการประเมินผลความสามารถในการสื่อสาร ในรูปแบบของการทดสอบว่าแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การสอบแบบแยกทักษะ (Test of Discrete Point)

แบบสอบความเข้าใจในการอ่านและฟังนั้นจำเป็นต้องเลือกข้อความที่มีบริบทที่เป็นธรรมชาติและมีศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับ ความเร็วในการอ่าน เรื่องควรมีการควบคุมด้วย เช่น ฉายบนจอที่ละบรรทัดหรือกำหนดเวลาอ่านสำหรับแต่ละข้อความ

แบบสอบมีลักษณะที่รวมทั้งความเข้าใจและการแสดงออกเข้าด้วยกัน เช่น การสัมภาษณ์ปากเปล่า และอาจจะสนใจการทดสอบการเขียนโดยให้ผู้เรียนเขียนตอบจดหมาย หรือเขียนเรื่องย่อของภาพยนตร์ หรือบทความ การทดสอบมีลักษณะการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติทำให้อมความตรง (Validity) แต่ขั้นตอนในการให้คะแนน และความเชื่อมั่นในการให้คะแนน ยังต้องใช้เวลาในการศึกษาต่อไปอีก

2. แบบสอบความสามารถทางภาษาแบบรวม (Tests of Global Language Proficiency) แบบสอบชนิดนี้ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถทางภาษาภายในเวลาจำกัด การทดสอบแบบนี้มักจะมีการแสดงออกมากกว่าหนึ่งทักษะ แบบสอบชนิดนี้ที่ใช้กันแพร่หลายคือการเขียนตามคำบอก (Dictation) การเขียนตามคำบอกที่มีเสียงรบกวน (Noise Test) และการทดสอบแบบละคำให้เต็ม (Cloze Test)

วาสนา โกวิทยา (2525 : 138-139) ได้แบ่งประเภทของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารในรูปของแบบสอบ ในแง่ของทักษะและเนื้อหาออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. แบบสอบวัดความเข้าใจ (Language Comprehension Test) ที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ คือ ทักษะการฟังและการอ่าน แบบทดสอบอาจเป็นแบบปรนัยชนิดต่างๆ เช่น แบบจับคู่ แบบถูก-ผิด หรือแบบเลือกตอบ หรืออาจจะเป็นแบบเขียนตอบสั้นๆ แบบทดสอบความเข้าใจที่มีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมมากขึ้นทุกขณะ คือ แบบสอบโคลซ

2. แบบสอบการใช้ภาษา (Language Production Test) เกี่ยวข้องกับทักษะการพูดและการเขียน เนื่องจากการพูดและการฟังมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพราะฉะนั้น การทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวันจึงเป็นการทดสอบความสามารถในการฟังด้วย หรือที่เรียกว่า ทดสอบทักษะสัมพันธ์ เช่น การสัมภาษณ์

ส่วนการทดสอบทักษะเขียนนั้น อาจทดสอบได้ด้วยการให้เขียนข้อความสั้นๆ หรือเขียนเรียงความ หรือเขียนลักษณะอื่นๆ โดยตระหนักถึงเป้าหมาย คือ เขียนเพื่อสื่อความหมายอย่างไรโดยอย่างไร

3. แบบสอบวัดจุดย่อยทางภาษา (Discrete - Point Test) เป็นแบบทดสอบวิเคราะห์ภาษาโดยยึดหลักว่า ในข้อสอบแต่ละข้อควรทดสอบเฉพาะจุดย่อยทางภาษาแต่เพียงจุดเดียว ใช้วัดองค์ประกอบทางภาษา ได้แก่ เสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ โดยทดสอบทีละ 1 จุดย่อย เช่น เสียง 1 เสียง ศัพท์ 1 คำ หรือไวยากรณ์ 1 เรื่อง สำหรับทักษะก็จะแยกทดสอบทีละทักษะ

4. แบบสอบวัดทักษะรวมหรือแบบสอบรวมสรุป (Integrative Test or Global Test) แบบสอบประเภทนี้ยึดหลักการเรียนรู้ภาษาตามแนวคิดที่ว่า การใช้ภาษาเป็นการประมวลความสามารถหลายอย่างเข้าด้วยกัน ไม่สามารถแยกเป็นจุดย่อย ๆ ได้ เช่น ในการพูดโต้ตอบสนทนาจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเรื่อง เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ หัวข้อสนทนา และปัจจัยทางสังคมด้านต่างๆอีกหลายประการ วิธีการทดสอบวัดทักษะรวมที่ใช้กันแพร่หลาย ได้แก่ การเขียนตามคำบอก การเขียนเรียงความ การสัมภาษณ์และการทดสอบโคลซ

อัจนรา วงศ์โสธร (2529 : 138-147) ได้แบ่งประเภทของการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารออกเป็นดังนี้คือ

1. แบบทดสอบจุลภาษา (Discrete - Point Tests) มุ่งที่จะวัดส่วนประกอบย่อยของภาษา พัฒนารูปร่างมาจากทฤษฎีภาษาศาสตร์แบบโครงสร้างและภาษาศาสตร์แบบเปรียบเทียบ จิตวิทยาแบบพฤติกรรมศาสตร์และวิธีการเรียนการสอนแบบ Audio-Lingual ใช้วัดความรู้ศัพท์ จุดต่างๆของไวยากรณ์ภาษา การจำแนกเสียงต่างๆของภาษา สามารถใช้วินิจฉัยปัญหาระหว่างเรียน

2. แบบทดสอบทักษะเดี่ยว (Single - Skill - Tests) มุ่งวัดทักษะใดทักษะหนึ่งทางภาษา เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน อาจใช้วิธีสอบได้ทั้งแบบปรนัยและแบบอัตนัย

3. แบบทดสอบทักษะรวม (Global Tests) แบบทดสอบทักษะรวมประกอบด้วยข้อทดสอบแบบโคลซ (Cloze) และเขียนตามคำบอก (Dictation) และแบบทดสอบหน้าที่ของภาษา (Functional Tests)

4. แบบทดสอบทักษะสัมพันธ์ (Integrative Tests) เป็นแบบทดสอบบูรณาการมุ่งวัดการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริงซึ่งมีทั้งการสื่อสารและการรับสารทางภาษา การทดสอบจะกำหนดให้ผู้สื่อสารภาษาซึ่งเป็นสารของตนเอง (Sender) หรือผู้สื่อสารของผู้อื่น

เช่น โฆษก (Addresser) และผู้รับสารที่ส่งมาถึงตนเอง (Receiver) หรือผู้ที่รับสารที่ส่งมายังส่วนรวม เช่น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ หรือผู้ฟังวิทยุ ชมโทรทัศน์ (Addressee)

5. แบบทดสอบภาษาเชิงปฏิบัตินิยม (Pragmatic Tests) เป็นการวัดภาษาโดยใช้พารามิเตอร์ทางสังคมและจิตวิทยาของการใช้ภาษา ชนิดของข้อทดสอบที่ใช้คือ Pragmatic Tests

6. แบบทดสอบวัดตรง (Direct Test) เป็นการวัดการสื่อสารภาษาที่แท้จริง เช่น การเขียนและการพูด แบบทดสอบวัดกึ่งตรง (Semi-Direct-Test) เป็นแบบวัดที่กำหนดการตอบของผู้ทำการสอบ เช่น ให้ตอบคำถามเกี่ยวกับภาพแทนการพูดสนทนาหรือเขียนอธิบายภาพโดยใช้เพียงประโยคเดียว มีการกำหนดเกณฑ์วัดที่แน่นอน และแบบทดสอบแบบวัดอ้อม (Indirect Test) คือแบบทดสอบที่ใช้การแปรการใช้ภาษาในรูปสื่อสารเป็นรูปรับสารแทน

7. แบบทดสอบเลือกตอบและแบบให้คำตอบ (Selection and Supply Test) แบบเลือกตอบเป็นการวัดแบบปรนัยซึ่งมีความเชื่อถือได้สูง ส่วนแบบให้คำตอบเป็นแบบที่ผู้สอบต้องเขียนตอบโดยการเติมคำ วลี ประโยค ข้อความ หรือเขียนเรียงความเขียนจดหมาย

8. แบบทดสอบภาษาที่แท้จริงและแบบทดสอบเลียนแบบภาษา (Language Tests and Language - Like Tests)

9. แบบทดสอบจัดระดับตามวัดดูประสงศ์ (Objective-Graded Tests)

กาญจนา ปราบพาล (2532 : 89-96) ได้แยกประเภทของการวัดและการประเมินผลความสามารถในการสื่อสารไว้ดังนี้

1. แบบใช้ข้อสอบประเภทเขียนตอบ การทดสอบความสามารถในการสื่อสารแบบใช้ข้อสอบประเภทเขียนตอบ อาจอยู่ในรูปของการวัดความสามารถทางด้านภาษาเขียน ภาษาพูดหรือทักษะรวมแล้วแต่วัดดูประสงศ์ของการทดสอบ สำหรับเนื้อหาของข้อสอบขึ้นอยู่กับวัดดูประสงศ์ซึ่งอาจเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการศึกษาและภาษาอังกฤษที่ใช้ในอาชีพ

2. แบบสังเกตจากกิจกรรมในชั้นเรียน นอกจากการวัดทางอ้อมผ่านข้อสอบแบบเขียนตอบแล้ว การวัดความสามารถในการสื่อสารโดยตรงสามารถทำได้โดยการสังเกต

พฤติกรรมจากกิจกรรมในชั้นเรียนซึ่งครูเป็นผู้ทำการวัดเอง การวัดโดยตรงจากการสังเกต พฤติกรรมในการทำกิจกรรมอาจสังเกตจากกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม การวัดโดยตรงมักใช้ในกรณีที่ผู้เรียนไม่มากนักและเน้นวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติ สำหรับข้อบ่งชี้เนื้อหาที่วัดแบ่งประเภทได้ตามวัตถุประสงค์เหมือนแบบใช้ข้อสอบ

3. แบบให้ผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเอง เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับความต้องการใช้ภาษาของผู้เรียน เพราะฉะนั้นผู้เรียนควรมีส่วนในการประเมินผลการเรียนของตนเองด้วย การประเมินผลโดยผู้เรียนเองเป็นรูปแบบของการวัดผลที่ทำให้ผู้เรียนไม่ตื่นตกใจและเครียด เหมือนกับการวัดผลโดยการทดสอบ ผู้เรียนอาจช่วยผู้สอนประเมินการเรียนรู้ของตน โดยการสังเกตและการวัดพฤติกรรมของตนเอง เช่น ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเองเกี่ยวกับกิจกรรมการให้ข้อมูล เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้แบบประเมินที่ครูจัดสร้างขึ้น

การวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารนั้น เป็นเรื่องของภาษามองภาษาในแง่มุมต่างๆกัน สิ่งที่เราควรคำนึงถึงคือผู้เรียนควรจะต้องมีทั้งความรู้เกี่ยวกับภาษาคือความรู้เรื่องของระบบภาษาได้แก่ความรู้เรื่องเสียง คำศัพท์ และโครงสร้าง ขณะเดียวกันก็ต้องสามารถนำความรู้ที่เกี่ยวกับภาษานั้นมาใช้ได้ ในสถานการณ์ที่ผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อความหมาย ดังนั้น ในการวัดและการประเมินผลความสามารถทางการสื่อสารจึงสามารถใช้วิธีการวัดในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการวัดองค์ประกอบย่อยของภาษา หรือการวัดทักษะรวม โดยเนื้อหาของข้อสอบนั้นควรเชื่อถือต่อการสร้างการสื่อสารในลักษณะของการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด ลักษณะของการทดสอบอาจอยู่ในรูปของการวัดโดยตรง เช่น การวัดภาษาเขียน หรือภาษาพูด หรือทักษะรวม หรืออยู่ในรูปของการวัดโดยอ้อม เช่น การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนและการให้ผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเอง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทดสอบในแต่ละครั้งนั่นเอง

การวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

ลักษณะสำคัญของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

การพูดนั้นเป็นวิธีการในการสื่อสารที่สำคัญมาก เพราะเป็นวิธีการสื่อสารที่ตรงและ

ชัดเจน ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารในทันที ในการพูดนั้นแม้จะหมายถึงการรู้ภาษาแต่เพียงอย่างเดียว ผู้พูดต้องคำนึงด้วยว่า จะพูดกับใคร เมื่อไร ภาษาที่ใช้พูดก็ต้องใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ จึงจะถือว่าการสื่อสารด้วยการพูดนั้นเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นการศึกษาหลายท่านได้สรุปลักษณะสำคัญของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้คือ

แมรี ฟินอกเชียโร และ คริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit 1983 : 140) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า นอกจากผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่อง เสียง คำศัพท์ และวัฒนธรรมของภาษาแล้ว ยังมีสิ่งอื่น ๆ ที่ผู้พูดจะต้องกระทำทันทีในเวลาเดียวกัน คือ

1. ต้องคำนึงถึงความคิดที่ผู้พูดต้องการจะแสดงให้รู้ ไม่ว่าจะเป็นผู้เริ่มการสนทนาหรือโต้ตอบการสนทนากับผู้ที่พูดด้วย
2. เปลี่ยนตำแหน่งของลิ้น ริมฝีปาก และขากรรไกร เพื่อทำให้เกิดเสียงที่ต้องการ
3. คำนึงถึงความเหมาะสมของรูปประโยคที่จะพูดตามลักษณะกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ตัวภาษา และวัฒนธรรมของภาษา
4. คำนึงถึงการเปลี่ยนทำเนียบและสัทภาษา ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้ที่พูดด้วย
5. เปลี่ยนแนวความคิดในสิ่งที่พูด โดยคำนึงถึงการโต้ตอบของผู้ที่พูดด้วย

รูดอล์ฟ อี บัสบี และ แรนดอล อี เมเจอร์ส (Rudolph E. Bussby and Randall E. Majors 1987 : 45-48) ได้สรุปคุณลักษณะของความสามารถในการสื่อสารด้านการพูดไว้ดังนี้ คือ

1. มีความชัดเจน (Clarity) การสื่อสารที่ชัดเจนจะขึ้นอยู่กับวิธีที่ผู้ส่งสารนั้นแปลงความคิดของตนเป็นคำพูด เช่นเดียวกับที่ผู้รับสารแปลงคำพูดนั้นๆ เป็นความคิดของตน การพูดที่ชัดเจนจะทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจความคิดของผู้พูดได้มาก สิ่งที่จะทำให้ความชัดเจนในคำพูดลดน้อยลงคือ การออกเสียงที่ไม่ถูกต้องและการเลือกใช้คำพูดที่ไม่ได้มาตรฐานและอาจรวมทั้งผู้รับสารที่มีทักษะการฟังไม่ดีด้วย

2. มีความถูกต้อง (Accuracy) ความถูกต้องทางการสื่อสารคือความสามารถในการใช้คำพูดเพื่อเสนอความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การสื่อสารที่ถูกต้องจะช่วยลดจำนวนคำถามที่เกิดจากการสงสัยลงได้ เพราะผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายที่ถูกต้องของสิ่งที่ผู้พูดต้องการหมายถึงได้

3. มีความสมบูรณ์ (Completeness) บางครั้งสารที่ผู้พูดส่งไปนั้น แม้ว่าจะชัดเจนและถูกต้อง แต่ก็อาจจะไม่เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพได้ เพราะขาดความสมบูรณ์ เพราะภาษานั้นคือรูปแบบย่อยๆ ของความคิดของมนุษย์ซึ่งแม้จะมีความหมายต่อผู้ส่งสารแต่อาจจะไม่จำเป็นสำหรับผู้รับสารก็ได้ ผู้ส่งสารหรือผู้พูดที่ไม่มีประสิทธิภาพนั้นมักจะคิดว่าสารที่ตนส่งไปนั้นสมบูรณ์ ครบถ้วน ได้ใจความแล้วซึ่งในความเป็นจริงอาจจะไม่ใช่ เราสามารถใช้วิธีการตรวจสอบ (Checking) การพูดของเราได้ว่าสื่อความหมายได้ครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ เพราะถ้าเป็นการพูดในลักษณะการเผชิญหน้า (Face to Face) นั้น ทั้งการสื่อสารตอบกลับด้วยคำพูด (Verbal) และไม่ใช่คำพูด (Nonverbal) ของผู้รับสารจะช่วยเป็นตัวตรวจสอบที่ดีแก่ผู้ส่งสารได้ หรือหากเป็นการพูดในลักษณะของกลุ่มที่จัดตั้งขึ้น ผู้ส่งสารก็อาจใช้วิธีการตั้งคำถามกับผู้ฟังเพื่อตรวจสอบความเข้าใจนั้นๆ ได้

4. มีความเหมาะสม (Appropriateness) คนทั่ว ๆ ไปจะมีรูปแบบมาตรฐานหรือกฎในการพูดของตนเอง บางครั้งอาจต้องมีการตกแต่งคำพูดให้เหมาะสมกับแต่ละโอกาสซึ่งคำพูดนั้นๆ จะต้องเป็นภาษาที่ยอมรับได้ในสถานการณ์นั้นๆ ภาษาเหล่านั้นอาจนำมากล่าวได้ในกฎของการเขียนแต่บ่อยครั้งก็อาจเป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการ ไม่ใช่ภาษาเขียนหรือไม่อาจนำมากล่าวได้

5. มีความมีชีวิตชีวา (Liveliness) ความมีชีวิตชีวาในการพูดนั้นจะช่วยเร้าให้ผู้ฟังสนใจการพูดนั้นๆ ในการพูดต่อหน้าชุมชนความมีชีวิตชีวาจะช่วยเร้าความสนใจผู้ฟังที่มีต่อการนำเสนอการพูดนั้นๆ เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ฟังอยากมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของตนด้วย ความมีชีวิตชีวานั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการรับรู้ของผู้ฟังที่มีต่อการเข้าถึงเรื่องที่พูดของผู้พูด จะประกอบไปด้วย คุณภาพของเสียงที่มีพลังก่าส่ง ความเชื่อมั่นในตนเอง การควบคุมระดับเสียงและจังหวะการพูด เช่นเดียวกับกับการแสดงออกทางภาษาท่าทางการแสดงออกทางสีหน้าและการเคลื่อนไหว การใช้เทคนิคการพูดยั่ว พูดทำท่าย หรือการตั้งคำถามแก่ผู้ฟัง ก็ช่วยให้ผู้ฟังอยากมีส่วนร่วมในการตอบและเพิ่มความสนใจให้สูงขึ้น จะช่วย

ให้ผู้ฟังมีชีวิตชีวาในสถานการณ์นั้นๆ เพราะเหมือนกับเป็นการบังคับกลายๆให้ผู้ฟังเข้าร่วมในการพูดด้วย

6. มีการประหยัดคำพูด (Economy) ช่วงเวลาที่ผู้พูดจำเป็นต้องพูดในช่วงนั้น ๆ มักจะเป็นตัวบังคับในสถานการณ์การสื่อสาร ผู้พูดจำเป็นต้องพูดให้กระชับรวดเร็ว เขาจะต้องสามารถใช้คำพูดให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ แม้ว่าการประหยัดคำพูดนั้นมองดูเหมือนจะมีความหมายตรงข้ามกับความสมบูรณ์ แต่ก็มีเทคนิคมากมายที่ผู้พูดสามารถจะสรุปย่อคำพูดของตนเอง แต่ก็ยังคงเป็นคำพูดที่ชัดเจนและได้ใจความสมบูรณ์ การเลือกใช้คำพูดอย่างมีประสิทธิภาพ การเรียบเรียงข้อมูลและการใช้สื่อต่างๆ เข้าช่วยนั้น จะทำให้ผู้พูดสามารถสื่อสารได้ดี แม้ในเวลาจำกัด

วาสนา โกวิทยา (2525 : 173-174) กล่าวถึงลักษณะความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น จะต้องมีความสามารถหลักอยู่ 2 ประการคือ

1. ความสามารถเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษา คือ ระบบเสียง ศัพท์ และ ไวยากรณ์ หมายความว่าสามารถออกเสียง สระ พยัญชนะ เสียงเน้นหนัก ระดับเสียง สูงต่ำ ตลอดจนจังหวะการออกเสียงได้ถูกต้อง มีความรู้ความสามารถในการใช้ศัพท์ และ ไวยากรณ์ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา

2. ความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการพูด สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะต่างๆ ของการพูดที่มีประสิทธิภาพ เช่น มีความรู้ในเรื่องที่จะพูด มีจุดประสงค์ที่แน่ชัดในการพูด และสามารถพูดได้ตรงประเด็น รู้จักคัดเลือกเนื้อหาสาระ ถ้อยคำสำนวน น้ำเสียง ตลอดจนจังหวะการพูดได้อย่างเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส คำนึงถึงมารยาทในการพูด และมีความคล่องแคล่วในการพูด

และวาสนา โกวิทยา ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า ผู้พูดต้องมีความสามารถหลายอย่างประกอบกัน ดังนี้คือ

1. มีความรู้ในเรื่องที่จะพูด การพูดไม่ว่าจะเป็นการสนทนาระหว่างบุคคลต่อบุคคล การพูดอธิบายหรืออภิปราย ความรู้ในเรื่องที่จะพูดเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าพูดโดยไม่รู้จริงคำพูดย่อมไม่น่าหนัก น่าสนใจและไม่น่าเชื่อถือ

2. มีจุดประสงค์แน่ชัดและพูดให้ตรงประเด็น เช่น พูดสนทนากันตามปกติเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อปรึกษาหารือ หรือเพื่อธุรกิจ เมื่อมีจุดประสงค์และพูดตรงตามจุด

ประสงค์แล้วก็จะเกิดการสื่อสารที่ดีได้ตามควรแก่โอกาส

3. รู้จักวิเคราะห์ผู้ฟัง ผู้พูดที่ดีต้องสนใจว่าผู้ร่วมสนทนาหรือผู้ฟังเป็นใคร เพื่อเลือกสรรเนื้อหาสาระ ถ้อยคำ สำนวน ตลอดจนน้ำเสียงและจังหวะการพูดได้อย่างเหมาะสมกับโอกาสและลักษณะของผู้ฟัง ทั้งนี้ เพื่อยังผลให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกับจุดประสงค์ของผู้พูด

4. รู้จักวิเคราะห์โอกาสที่จะพูด คำนึงถึงมารยาทในการพูด ขณะพูดควรมองหน้าหรือสบตาผู้ฟัง มีปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง มีทั้งการให้และการรับและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นตามสมควร อาจกล่าวได้ว่า การที่จะเป็นนักพูดที่ดีนั้นจะต้องเป็นนักฟังที่ดีก่อน เมื่อฟังแล้วก็คิดตาม แล้วจึงพูดเมื่อถึงโอกาสเหมาะ

5. มีความคล่องแคล่วในการพูด สามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการจะพูดในเวลาอันรวดเร็วตามสมควร

จะเห็นว่าในการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้พูดจะต้องมีความสามารถทางภาษาศาสตร์พื้นฐานได้แก่ ความสามารถเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษา เช่น การใช้คำศัพท์ การเชื่อมโยงข้อความ การออกเสียง และความสามารถในการสื่อสารความหมายด้วยการพูด เช่น การเลือกใช้ภาษาที่กาลและบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความรู้ในเรื่องที่ตนจะพูดดีเพียงพอสามารถสื่อสารได้ตรงประเด็น การเลือกเนื้อหาที่จะพูด ถ้อยคำ น้ำเสียงที่ชัดเจน น่าสนใจ มีความคล่องแคล่วในการพูด รู้จักวิเคราะห์ผู้ฟังและโอกาสที่จะพูด โดยการเป็นผู้นำมารยาทในการพูดอย่างเหมาะสมด้วย

วิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

ทักษะการพูดนั้นเป็นทักษะที่ยากต่อการวัดและการประเมินผล อันเนื่องมาจากข้อจำกัดมากมาย เช่น เวลาในการเรียนการสอน จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ความพร้อมของผู้สอนและสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอน รวมทั้งโอกาสในการฝึกใช้ภาษาของนักเรียน เหล่านี้ทำให้ทักษะการพูดไม่ได้รับการเน้นในแง่ของการประเมินผลเท่าที่ควร ดังนั้นจึงมีนักการศึกษามากมาย ได้พยายามคิดและเสนอแนะวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้คือ

ริเบคก้า เอ็ม วาเลตต์ และ เรอเน เอ็ส ดิสิก (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972: 154-158) ได้เสนอแนะวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารตามระดับขั้นพฤติกรรมทางภาษา ดังนี้

1. ขั้นทักษะกลไก (Mechanical Skill)

1.1 ให้นักเรียนพูดเลียนแบบเสียง ระดับเสียง เสียงเน้นหนัก จังหวะการหยุด และการออกเสียงเชื่อมระหว่างคำ โดยการให้ออกเสียงคำหรือประโยคตามครูหรือเทป

1.2 ให้ท่องจำคำ ประโยค หรือข้อความต่างๆ โดยอาจให้ท่องจำ วัน เดือน ปี ฤดูต่างๆ ให้นักับเลข ท้องบทรสนทนาต่างๆ

1.3 ให้ออกเสียงข้อความในหนังสือที่เรียน โดยฟังครูหรือเทป แล้วพูดคำหรือประโยคตามที่ได้ยิน

2. ขั้นความรู้ (Knowledge)

2.1 ให้อ่านภาพแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับภาพโดยใช้คำหรือสำนวนที่เหมาะสม

2.2 ให้อ่านโดยใช้โครงสร้างประโยคที่เรียนมาแล้ว

2.3 ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว

2.4 ตอบคำถามโดยใช้ตัวชี้แนะที่กำหนด

2.5 พูดเติมคำในประโยคให้สมบูรณ์

3. ขั้นถ่ายโอน (Transfer)

3.1 ใช้ประโยคเทียบแทนตามที่กำหนด

3.1.1 ให้อ่านคำและสำนวนประโยคที่แปลงได้อย่างเหมาะสมโดยเปลี่ยนคำอื่นๆในประโยคตามที่จำเป็น

3.1.2 ตอบโดยเปลี่ยนรูปของกระสวนประโยคตามคำสั่งและเปลี่ยนส่วนอื่นๆของประโยคตามที่จำเป็น

3.1.3 ให้อ่านได้ตอบบทสนทนาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.2 ให้อ่านประโยคโดยใช้คำเชื่อมที่เหมาะสม และเปลี่ยนส่วนอื่นๆของประโยคตามที่จำเป็น

3.3 ให้อ่านออกเสียงข้อความที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

4. ชั้นสื่อสาร (Communication)

4.1 ให้นักเรียนพูดตามหัวข้อที่กำหนด หรือนักเรียนเลือกเอง ภายในเวลาที่กำหนด

4.2 ให้นักเรียนบรรยายภาพ

4.3 ให้นักเรียนบรรยายภาพชุดเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

4.4 ให้นักเรียนสัมภาษณ์เพื่อน

4.5 ให้นักเรียนพูดและแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่างๆ เช่น พูดโทรศัพท์
บอกทิศทาง

4.6 ให้นักเรียนอธิบายวิธีทำสิ่งต่างๆ

4.7 ให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ยินดี ขอโทษ และอื่นๆ

4.8 ให้นักเรียนรายงานข่าว หรือสรุปเรื่องที่อ่าน

5. ชั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (Criticism)

5.1 ให้นักเรียนแสดงอารมณ์ เช่น โกรธ ดีใจ เสียใจ

5.2 ให้นักเรียนกับบุคคลต่างๆ โดยใช้ภาษาและสำเนียงที่เหมาะสมกับผู้ฟัง

5.3 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ

วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979: 1-3) ได้เสนอแนะ
วิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนบรรยายลักษณะของจริงที่นักเรียนเห็น

2. ให้นักเรียนบรรยายสถานการณ์ต่างๆที่กำหนด

3. ให้นักเรียนบรรยายการวาดภาพอย่างง่ายของวัตถุอย่างหนึ่ง แล้วให้นักเรียน
ในชั้นวาดภาพนั้นตามคำบรรยาย

4. ให้นักเรียนเลือกบรรยายภาพใดภาพหนึ่งจากภาพชุดที่กำหนดให้ แล้วให้ผู้
เรียนอื่นๆในชั้นเลือกว่าเป็นภาพใด

5. ให้นักเรียนสัมภาษณ์หาข้อมูลจากผู้อื่น

รีเนท เอ ชูลซ์ (Renate A. Schulz 1979: 9) ได้เสนอวิธีการวัด
และการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถาม
2. ให้นักเรียนตั้งคำถาม
3. ให้เล่าเรื่องจากภาพชุดที่กำหนดให้
4. ให้เล่าเรื่องส่วนตัวของนักเรียนเอง

จอห์น คับบลิว ออยเลอร์ (John W. Oller 1979: 327) ได้เสนอวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. การออกเสียง ให้นักเรียนอ่านข้อความตามที่กำหนด แล้วบันทึกเทปไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ในภายหลัง
2. การทดสอบพูดปากเปล่าด้วยวิธีการแบบโคลซ โดยให้นักเรียนฟังข้อความซึ่งไม่ควรยากเกินไป เพราะการพูดต้องใช้ความจำในระยะสั้นด้วย การสอบจะให้นักเรียนฟังข้อความทั้งหมดก่อนในรอบแรก หลังจากนั้นให้นักเรียนฟังข้อความที่มีบางตอนว่างเว้นไว้ให้เติม นักเรียนจะต้องพูดให้เหมือนกับที่ได้ยินในรอบแรก
3. การเล่าเรื่อง ผู้สอนเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องนั้น บันทึกเทปไว้ให้วิเคราะห์ในภายหลัง

แมรี ฟินอกเชียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit 1983 : 197) ได้เสนอวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนหรืออ่านข้อความ โคลง บทสนทนาที่เรียนมาแล้ว
2. ให้นักเรียนตามบทบาทในบทสนทนา
3. ให้นักเรียนเชื่อมข้อความต่างๆที่กำหนด
4. ให้นักเรียนอ่านข้อความต่างๆที่ไม่เคยเห็นมาก่อน
5. ให้นักเรียนถามคำถามจากข้อความที่กำหนด เช่น Ask me how I come to school yesterday.
6. ให้นักเรียนรูปประโยคตามคำสั่งที่กำหนด
7. ให้นักเรียนแปลงประโยคจากภาษาของตนเป็นภาษาที่เรียน
8. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากข้อความต่างๆ
9. ให้นักเรียนบอกถึงสิ่งที่จะพูดหรือทำ จากสถานการณ์ที่กำหนด

10. ให้เล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเอง

11. ให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ

แคโรลีน อาร์ วอล์คเกอร์ (Carolyn R. Walker 1983: 42) ได้เสนอวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารตามแบบของ สมาคมโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะ (ARELS - Association of Recognised English Language Schools) โดยแบ่งแบบสอบออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ได้แก่ การใช้ภาษาตอบสนองเชิงสังคมอย่างเหมาะสม (Social Responses)

ส่วนที่ 2 ได้แก่ การอ่านออกเสียง (Reading Aloud)

ส่วนที่ 3 ได้แก่ ความเข้าใจในการฟัง (Listening Comprehension)

ส่วนที่ 4 ได้แก่ การพูดอย่างต่อเนื่อง (Sustained Speech)

ส่วนที่ 5 ได้แก่ ความถูกต้องทางโครงสร้าง (Structural Accuracy)

ส่วนที่ 6 ได้แก่ การพูดแบบอิสระ (Free Production)

แมรี ฟินอคเชียโร และซิดนีย์ ซาโก (Mary Finocchiaro and Sydney Sago 1983: 139-143) ได้เสนอวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้คือ

1. การพูดทวนประโยคสั้นๆ (Repeating Short Sentences) ความยาวของประโยคไม่ควรมีความมากกว่า 5-6 คำ ใน 1 ประโยค อาจทำการบันทึกเสียงการพูดนั้นลงในแถบบันทึกเสียงเพื่อให้เด็กเรียนได้ฟังหลายๆ ครั้ง วิธีนี้เหมาะสมกับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถอ่านข้อความยาวๆ ได้ เมื่อผู้เรียนออกเสียงทวนประโยคในแถบบันทึกเสียง ครูก็สามารถตรวจสอบการออกเสียงของนักเรียนในแต่ละประโยคได้

2. การอ่านออกเสียงประโยคต่างๆ (Reading Sentences Aloud) ผู้สอนสามารถเปลี่ยนจากการบันทึกเสียงลงในแถบบันทึกเสียงเป็นการเขียนลงบนกระดาษแล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงต่างๆ แทน ประโยคที่ใช้ควรสั้น ในการตรวจสอบอาจตรวจสอบลักษณะของการออกเสียงสูงต่ำ การหยุดเว้นระยะ การเน้นเสียงในประโยคและท่วงทำนองในการออกเสียง

3. การบรรยายลักษณะของวัตถุในภาพ (Describing Objects in a Picture) เป็นการทดสอบการใช้คำศัพท์ที่ดี ขั้นแรกเป็นการทดสอบการใช้คำศัพท์ที่มีความหมายง่าย ๆ ขั้นตอนต่อมาคือการเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับรูปภาพ ภาพที่ใช้อาจเป็นภาพชุดเล็ก ๆ หลายภาพที่แสดงกิริยาอาการต่างๆ กัน หรือภาพใหญ่ๆ ที่รวมพฤติกรรมของบุคคลต่างๆ ไว้ด้วยกันก็ได้

4. การบรรยายกิริยาอาการหรือสถานการณ์ในภาพ (Describing Actions or Situations in Pictures) โดยการให้นักเรียนดูภาพแล้วครูอาจเป็นผู้ถามเกี่ยวกับภาพว่าเกิดอะไรขึ้น การใช้ภาษาในลักษณะนี้จะซับซ้อนขึ้นกว่าการบรรยายวัตถุในภาพทั้งคำศัพท์และไวยากรณ์ การเลือกภาพควรคำนึงถึงความสมจริงกับชีวิตประจำวันด้วย

5. การสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์โดยครูถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต และสิ่งที่นักเรียนจะกระทำในอนาคต ครูควรมีขอบเขตที่แน่นอนในการให้คะแนนความถูกต้องในการใช้ภาษาด้วย

จอห์น แอล ดี คลาร์ก (John L.D. Clark 1988: 188) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลการทดสอบการพูดภาษาจีน ของสภาการสอนภาษาต่างประเทศอเมริกา (ACTFL - American Council for The Teaching of Foreign Language) และ ตัวแทนการประชุมโต๊ะกลมทางภาษาระหว่างประเทศ (ILR - Interagency Language Roundtable) ไว้ดังนี้ คือ

1. บทสนทนาส่วนบุคคล (Personal Conversation) เป็นการตอบคำถามจากเทพภาษาจีนรายบุคคล

2. การบรรยายภาพเดี่ยว (Single Picture Descriptions)

3. การบรรยายภาพเรียงลำดับเหตุการณ์ (Picture Sequences)

4. บทสนทนาที่มีตัวแนะภาษาอังกฤษ (English - Cued Discourse)

เป็นบทสนทนายาวๆ ที่มีคำถามภาษาอังกฤษพิมพ์ไว้แล้วผู้ตอบตอบเป็นภาษาจีน

ซีวิล เจ เวียร์ (Cyril J. Weir 1990 : 74-80) ได้เสนอแนะวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. การพูดแบบความเรียง (Verbal Essay) ผู้เรียนจะต้องพูดลงในเทปบันทึกเสียงในหัวข้อที่กำหนดไว้กว้างๆ 1 หัวข้อ หรือมากกว่านั้น ใช้เวลาหัวข้อละ 3 นาที

2. การทดสอบแบบปากเปล่า (Oral Presentation) ผู้เรียนจะต้องพูดสั้นๆในหัวข้อซึ่งเขาได้เตรียมมาก่อนการทดสอบล่วงหน้า หรือในช่วงเวลาสั้นๆก่อนการทดสอบ การพูดแบบนี้แตกต่างจากการพูดแบบความเรียงเพราะเป็นการพูดที่มีการเตรียมล่วงหน้า

3. การสัมภาษณ์แบบอิสระ (The Free Interview) การสัมภาษณ์ชนิดนี้ บทสนทนาที่นำมาพูดจะเป็นรูปแบบที่ไม่คำนึงถึงโครงสร้างประโยคมากนัก และไม่มี การควบคุมใดๆ

4. การสัมภาษณ์แบบควบคุม (The Controlled Interview) กระบวนการในการพูดจะเป็นลักษณะที่ถูกควบคุมให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด เช่น แบบ สัมภาษณ์ของ FSI จะมีลักษณะใกล้เคียงกับการสัมภาษณ์แบบควบคุมนี้

5. การถ่ายโอนข้อมูล โดยการบรรยายภาพพูด (Information Transfer : Description of a Picture Sequence) ผู้เรียนจะต้องเล่าเรื่องโดยใช้ประโยคในรูปอดีตหลังจากที่ดูภาพพูด การจับเวลาจะเริ่มตั้งแต่เมื่อผู้เรียนเริ่มดูภาพเหล่านั้น

6. การถ่ายโอนข้อมูล โดยการตอบคำถามจากภาพเดี่ยวๆ (Information Transfer : Questions on a Single Picture) ผู้ทำการทดสอบจะถามคำถามจำนวนหนึ่งให้ผู้เรียนตอบ โดยให้เวลาผู้เรียนในการศึกษาภาพระยะหนึ่ง ลักษณะของภาพอาจแสดงถึงความคิดและทัศนคติของผู้คนในภาพ

7. การพูดเพื่อปฏิบัติงานที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Tasks) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ

7.1 การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนักเรียนกับนักเรียน (Information Gap Student-Student) ลักษณะงานจะเป็นการให้นักเรียนจับคู่สนทนาโดยแต่ละคนจะได้รับข้อมูลเพียงบางส่วนที่จะช่วยทำให้เกิดการพูดที่สมบูรณ์ ทั้งสองคนจะต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตนมีซึ่งกันและกันจึงจะทำให้งานสมบูรณ์ลงได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการสื่อสารขึ้น

7.2 การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนักเรียนและผู้ทำการทดสอบ (Information Gap Student-Examiner) เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องปริมาณการพูดของนักเรียนแต่ละคนในการปฏิสัมพันธ์กัน การทดสอบลักษณะนี้จึงให้นักเรียนนั้นสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการพูดกับผู้ทดสอบโดยตรง โดยให้เขาเลือกผู้ที่เมื่อเขาปฏิสัมพันธ์ด้วยแล้วเกิดความรู้สึกสบายใจที่สุด

8. บทบาทสมมุติ (Role Play) มีสถาบันมากมายที่ใช้การเล่นบทบาทสมมุติเป็นการทดสอบการพูด เช่น สภาการทดสอบร่วม (AEB - Associated Examining Board) สมาคมการทดสอบท้องถิ่นแห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (UCLES - University of Cambridge Local Examination Syndicate) และราชสมาคมอักษรศาสตร์ (RSA - Royal Society of Arts) โดยผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทสมมุติ 1 บทบาทในการปฏิสัมพันธ์หนึ่งๆ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง การปฏิสัมพันธ์นั้นจะเกิดขึ้นระหว่างนักเรียน 2 คน หรือ ผู้ทำการทดสอบเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในบทบาทที่สมมุติด้วย เช่น การทดสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรทั่วไปของหน่วยทดสอบทางการศึกษา (GCE-The General Certificate of Education Examination)

วาสนา โกวิทยา (2525 : 175-178) ได้เสนอวิธีการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. การวัดเฉพาะทักษะการพูด เช่น พูดตามหัวข้อที่กำหนดให้หรือวัดทักษะการพูดที่สัมพันธ์กับทักษะอื่นๆ เช่น ฟัง-พูด เขียน-พูด เป็นต้น หมายความว่านักเรียนอาจสนทนาโต้ตอบซึ่งต้องอาศัยการฟังและการพูด หรืออ่านข้อความแล้วเล่าให้ผู้อื่นฟังหรือเขียนข้อความแล้วพูดสรุป

2. การวัดทักษะการพูดโดยตรงหรือวัดโดยอ้อม ซึ่งการวัดโดยตรงคือการให้นักเรียนพูด (Perform) ในสถานการณ์ที่เป็นจริงหรือในสถานการณ์จำลองที่สมจริง เป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารด้วยการพูดที่มีความตรงที่สุด แต่ในทางปฏิบัติ สภาพของห้องเรียน จำนวนนักเรียน เวลา ฯลฯ ไม่เอื้อต่อการวัดและประเมินผลประเภทนี้นัก บางครั้งจึงจำเป็นต้องวัดทางอ้อมโดยใช้วิธีการที่สัมพันธ์กับการพูดโดยตรง เช่น การระลึกได้ (Recognition) ตัวอย่างได้แก่ การให้นักเรียนอ่านบทสนทนาที่มีข้อความบางตอนขาดหายไปแล้วเลือกคำตอบที่ให้ไว้มาเติมหรือเขียนเติมให้สมบูรณ์ หรือการให้นักเรียนเขียนวงกลมล้อมรอบพยางค์ที่เน้นหนักในคำที่กำหนดให้ การวัดประเภทนี้ถือว่า ก่อนตอบนักเรียนต้องออกเสียงในใจเสียก่อน

3. การวัดจุดประสงค์ย่อย (Discrete Point) หรือวัดทักษะรวมสรุป (Global) การวัดจุดประสงค์ย่อยขององค์ประกอบของภาษา ได้แก่ ระบบเสียง ศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ หมายความว่าวัดความสามารถในการออกเสียง สระ พยัญชนะ เสียงเน้นหนักในคำและประโยค ระดับเสียงสูงต่ำ เสียงเชื่อมระหว่างคำ จังหวะ ฯลฯ

และการวัดความสามารถในการใช้ศัพท์และไวยากรณ์โดยการพูด ส่วนการวัดทักษะรวมสรุปนั้น เป็นการวัดความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการพูดซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางภาษา และความสามารถอื่นที่แสดงถึงการพูดที่มีประสิทธิภาพควบคู่กันไปด้วย

ไม่ว่าการทดสอบการพูดนั้นจะเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน หรือเป็นการพูดสื่อสารแบบทางเดียวก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งที่ทั้งผู้พูดและผู้ทำการทดสอบจำเป็นต้องคำนึงถึงก็คือ การใช้ภาษาที่สามารถสื่อสารไปยังผู้ฟังได้โดยที่การสื่อสารนั้นจะต้องเป็นการพูดที่สามารถบรรลุ และสามารถแสดงออกถึงสิ่งที่ต้องการจะพูดได้ชัดเจนที่สุด สามารถใช้ภาษาได้เช่นเดียวกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนวิธีการวัดและการประเมินผลนั้นก็แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับเนื้อหาของบทเรียน สถานการณ์ที่ต้องการใช้ภาษา ซึ่งวิธีที่นักการศึกษาส่วนใหญ่เสนอแนะนั้นมักเป็นการเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาในการพูดบรรยาย สิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ จากสื่อที่มีความเป็นของจริง (Authentic Materials) เช่น การเล่าเรื่องหรือการบรรยายภาพ การพูดในสถานการณ์ที่กำหนด การแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การสร้างปฏิสัมพันธ์ในลักษณะของการสนทนาหรือการเล่นบทบาทสมมุติ ทั้งนี้วิธีการส่วนใหญ่ มักจะเริ่มต้นจากวิธีที่เรียบง่ายต่อบางง่ายไปหายาก เช่นเดียวกัน

เกณฑ์ในการประเมินผลระดับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

รีเบคก้า เอ็ม วาเลตต์ และ เรอเน่ เอส ดิสสิก (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972: 152-153) ได้แบ่งเกณฑ์ในการประเมินผลระดับความสามารถในการพูดไว้ดังนี้

1. ขั้นทักษะกลไก (Mechanical Skill) นักเรียนสามารถเลียนแบบภาษาจากตัวแบบที่เป็นเจ้าของภาษาได้ ในด้าน การออกเสียง จังหวะ การเน้นเสียงในประโยค การเชื่อมประโยค การเชื่อมเสียงพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำแรกกับตัวแรกของคำหลัง และการตัดพยางค์หรือสระออกจากคำ ผู้เรียนสามารถท่องบทพูด โคลง คำกล่าว หรือเรื่องพูดจากความทรงจำได้โดยปากเปล่า สามารถอ่านออกเสียงดัง ๆ ในเนื้อหาที่เขาจดจำได้อย่างถูกต้อง และแม้ว่าผู้เรียนจะสามารถเข้าใจสิ่งที่เขาพูด แต่เขาจะไม่เข้าใจทุกคำ หรือทราวลีว่าหมายความว่าอย่างไร

2. **ขั้นความรู้ (Knowledge)** นักเรียนสามารถตอบคำถามที่คุ้นเคยจากสิ่งที่เขาได้เรียนมา สามารถใช้ไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับประโยคที่พูดได้ สามารถอ่านออกเสียงต่างๆในเนื้อหาที่คุ้นเคยด้วยความถูกต้อง และจำเป็นต้องเข้าใจข้อมูลที่พูด เพื่อที่จะสามารถสร้างคำพูดที่มีข้อมูลที่เป็นที่ต้องการได้

3. **ขั้นถ่ายโอน (Transfer)** นักเรียนสามารถเลือกใช้คำพูดในการตอบจากที่เรียนมาได้หลายรูปแบบ โดยสามารถนำความรู้ทางไวยากรณ์ที่ได้เรียนมา มาประยุกต์ใช้เป็นประโยคใหม่ เขาจะสามารถควบคุมคำพูดของตนในสถานการณ์ต่างๆได้มากขึ้น จะต้องมีการฝึกใช้รูปแบบประโยคทุกชนิด การเชื่อมประโยค และการตอบคำถามโดยมีตัวนะในระดับพฤติกรรมขั้นนี้

4. **ขั้นการสื่อสาร (Communication)** นักเรียนสามารถแสดงความคิดของตนเองออกมาทางคำพูดได้อย่างถูกต้อง สามารถสื่อภาษาให้คนอื่นเข้าใจถึงความคิดและความต้องการของคนได้ ตัวนะที่เขาจะได้รับในขั้นนี้ก็ได้แก่ หัวข้อต่างๆ โครงสร้างเฉพาะหรือคำศัพท์ต่างๆไป ในขั้นต่ำสุดของระดับพฤติกรรมนี้ คำพูดของเขาอาจจะยังคงมีตะกุกตะกักอยู่บ้าง แต่สามารถสื่อความเข้าใจได้ ส่วนในขั้นสูงที่สุดนั้นนักเรียนอาจจะเป็นผู้ที่สามารถพูดภาษาได้ 2 ภาษาเท่าๆกัน ในขั้นนี้ความคล่องแคล่ว ความสามารถในการสื่อภาษาให้เกิดความเข้าใจ การแสดงคำพูดอย่างง่ายและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าการประเมินผลความถูกต้องทางโครงสร้างไวยากรณ์

5. **ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (Criticism)** จุดสำคัญไม่ใช่ว่าผู้เรียนจะสามารถแสดงความคิดของเขาออกมาทางคำพูดได้นานเท่าไร แต่เป็นลักษณะของคำพูดที่เขาแสดงออกมากกว่า เขาจะต้องสามารถใช้ลีลา ท่วงทำนอง และการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมที่มีต่อหัวข้อที่เขาสนทนาได้

ส่วนสถาบันบริการทางภาษา (The Foreign Service Institute อ้างถึงใน John W. Oller 1979: 320) ได้แบ่งเกณฑ์ในการ ประเมินผลระดับความสามารถในการพูดไว้ 5 ระดับคือ

ระดับที่ 1 ความสามารถในการพูดระดับต้น (Elementary Proficiency) ผู้พูดสามารถเข้าใจคำถามและประโยคบอกเล่าง่ายๆ โดยถามและตอบได้ด้วยความรู้ทางภาษาที่จำกัด

ระดับที่ 2 ความสามารถในการพูดระดับใช้งานได้ในวงจำกัด (Limited Working Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดในสถานการณ์พื้นฐานของสังคมได้ เช่น การแนะนำตัว และสนทนาในเรื่องง่ายที่ไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน เช่น เหตุการณ์ต่างๆ เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวและตัวเอง

ระดับที่ 3 ความสามารถในการพูดระดับอาชีพขั้นต้น (Minimum Professional Proficiency) ผู้พูดสามารถสนทนาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆด้านอาชีพและสังคมได้ รวมทั้งเรื่องที่ใช้ความรู้เฉพาะบางเรื่อง

ระดับที่ 4 ความสามารถในการพูดระดับอาชีพอย่างสมบูรณ์ (Full Professional Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับ โดยมีข้อบกพร่องในการออกเสียงและไวยากรณ์น้อยมาก และสามารถโต้ตอบได้อย่างเหมาะสมในทุกเรื่อง แม้แต่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย

ระดับที่ 5 ความสามารถในการพูดระดับเจ้าของภาษา (Native or Bilingual Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดได้เท่าเทียมกับเจ้าของภาษาผู้ได้รับการศึกษาดี รวมทั้งสามารถใช้ศัพท์ สำนวนภาษาและการอ้างอิงทางวัฒนธรรมได้

จอห์น บี แครร์รอล (John B. Carroll 1980: 135) ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลระดับความสามารถในด้านการพูดไว้ 9 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ระดับของผู้ที่ไม่สามารถใช้ภาษาได้ (Non-User) ผู้พูดไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาได้

ระดับที่ 2 ระดับผู้ใช้ภาษาแทบไม่ได้เลย (Intermittent) ผู้พูดสามารถพูดได้เพียงคำสองคำ

ระดับที่ 3 ระดับผู้ใช้ภาษาได้จำกัดมาก (Extremely Limited) ผู้พูดพูดได้จะถูกตะกัก เข้าใจผิดบ่อย ๆ เข้าใจบทสนทนาในระดับปกติเพียงบางส่วนจึงไม่อาจคุยต่อเนื่องได้ด้วย เรื่องราวที่ถูกต้อง จับได้แต่ใจความที่สำคัญแต่จับรายละเอียดไม่ได้เลย

ระดับที่ 4 ระดับผู้ใช้ภาษาได้น้อย (Marginal) ผู้พูดสามารถโต้ตอบสนทนาได้ แต่ค่อนข้างจะเป็นผู้สนทนาที่เงิบ ไม่สามารถนำการสนทนา พูดเสนอแนะหรืออภิปรายได้ มีความยากลำบากในการสนทนาด้วยความเร็วปกติ ขาดความคล่องและความถูกต้อง การสนทนาเป็นไปด้วยความยากลำบาก และไม่ต่อเนื่องกัน แต่ยังไม่เห็นว่าเข้าใจเรื่องที่สนทนาได้ตรงกัน มีสำเนียงในภาษาเดิมปน

ระดับที่ 5 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ปานกลาง (Modest) ผู้พูดสามารถพูดสื่อสารใจความสำคัญในบทสนทนาได้ แต่ยังมีขาดสละของภาษา และไวยากรณ์ที่ยังผิดหรือต้องถามหรือถูกถามเป็นครั้งคราว เพื่อให้ได้ใจความที่ชัดเจน ขาดความคล่องแคล่วและความสามารถในการสนทนา ผู้พูดต้องพูดชัดถ้อยชัดคำ ดำเนินการสนทนาได้ แต่ไม่ค่อยน่าสนใจ หรือมีสละทางภาษา

ระดับที่ 6 ระดับผู้ใช้ภาษาได้เกือบดี (Competent) ผู้พูดสามารถอยู่ในหัวข้อที่ต้องการได้ ติดตามเรื่อง เปลี่ยนเรื่องพูด หยุดหรือพูดตะกุกตะกักเป็นครั้งคราวมีความสามารถในการดำเนินเรื่อง

ระดับที่ 7 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดี (Good) ผู้พูดสามารถเล่าเรื่องได้ชัดเจน และมีเหตุผลสามารถสนทนาได้อย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องราว สามารถติดตามการสนทนาได้เมื่อมีการเปลี่ยนน้ำเสียง มีการพูดตะกุกตะกักหรือพูดซ้ำคำบ้าง แต่ได้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 8 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดีมาก (Very Good) ผู้พูดสามารถอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำการสนทนา ดำเนินเรื่องต่อไป และขยายความได้ตามความจำเป็น แสดงอารมณ์ขัน และโต้ตอบด้วยน้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสม

ระดับที่ 9 ระดับผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา (Expert) ผู้พูดสามารถพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาในหัวข้อต่าง ๆ สามารถนำการสนทนา ขยายความและพูดได้ใจความสำคัญ

อาร์เธอร์ ฮิวจ์ส (Arthur Hughes 1989: 101-102) ได้แบ่งเกณฑ์ในการประเมินผลระดับความสามารถในการพูดตามแนวของราชสมาคมอักษรศาสตร์ (RSA - Royal Society of Arts) ดังนี้คือ

1. ความถูกต้อง (Accuracy) การออกเสียงนั้นยังคงเห็นได้ชัดว่ามีอิทธิพลของภาษาที่หนึ่งแทรกอยู่ แม้ว่าจะสื่อสารได้ชัดเจน ความถูกต้องทางด้านไวยากรณ์ค่อนข้างสูง แม้ว่าจะมีข้อผิดพลาดที่ไม่น่าทลายการสื่อสารอยู่บ้างแต่ก็สามารถยอมรับได้

2. ความเหมาะสม (Appropriacy) การใช้ภาษาโดยทั่วไปเหมาะกับหน้าที่ของภาษา ความตั้งใจในการสื่อสารของผู้พูดชัดเจนดี

3. ขอบเขต (Range) ผู้เรียนมีขอบเขตการใช้ภาษาค่อนข้างมาก สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาทางคำพูดโดยไม่จำเป็นต้องหยุดคิดคำนานๆ

4. ความยืดหยุ่น (Flexibility) ผู้เรียนสามารถริเริ่มการสนทนาด้วยตนเองได้ และสามารถประยุกต์หัวข้อเรื่องใหม่ ๆ มาพูด หรือเปลี่ยนหัวข้อในการพูดได้

5. ขนาด (Size) ในการสร้างคำพูดนั้นควรจะเป็นคำพูดสั้น ๆ แต่จะสามารถพูดประโยคที่ซับซ้อนได้ และพัฒนาให้เป็นบทสนทนาที่ถูกต้อง

โดยสรุปแล้วนั้น การแบ่งเกณฑ์ในการประเมินผลระดับความสามารถในการพูดนั้นจะแตกต่างกันออกไปซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้ดังนี้คือ การแบ่งเกณฑ์การประเมินผลตามระดับขั้นของความสามารถในการพูดภายในตัวบุคคล ได้แก่ 1.) แบ่งเป็นขั้นทักษะกลไก ขั้นความรู้ ขั้นถ่ายโอน ขั้นการสื่อสาร และขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ 2.) แบ่งเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ของความสามารถในการพูด คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ขอบเขต ความยืดหยุ่นและขนาด และการแบ่งเกณฑ์การประเมินผลตามกลุ่มของระดับความสามารถของผู้เรียน ได้แก่ 1.) ความสามารถในระดับต้น คือ ตั้งแต่ผู้ที่ไม่สามารถใช้ภาษาได้เลยจนถึงผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้ในวงจำกัด 2.) ความสามารถในระดับกลาง คือ ตั้งแต่ผู้ที่สามารถใช้ภาษาในการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้ทั้งด้านอาชีพและสังคม จนถึงผู้ที่สามารถพูดสนทนาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับโดยมีข้อผิดพลาดน้อยมาก และ 3.) ความสามารถในระดับการพูด เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

การตรวจให้คะแนนระดับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

มีนักการศึกษาและสถาบันต่าง ๆ มากมายได้สร้างเกณฑ์ในลักษณะมาตรวจประเมินค่าในการตรวจให้คะแนนระดับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

จอห์น แอล ดี คลาร์ก (John L.D. Clark 1972: 93) ได้สร้างเกณฑ์เป็น 4 ระดับคือ

1. การออกเสียง (Pronunciation)
 - 1.1 การออกเสียงไม่เป็นที่เข้าใจหรือไม่พูด
 - 1.2 ออกเสียงผิดมาก ทำให้ยากแก่การเข้าใจ
 - 1.3 ออกเสียงผิดบางครั้งส่วนใหญ่เป็นที่เข้าใจได้
 - 1.4 ออกเสียงถูกต้องเหมาะสมเป็นที่เข้าใจโดยตลอด

2. คำศัพท์ (Vocabulary)

- 2.1 ใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง จนไม่เป็นที่เข้าใจหรือไม่พูด
- 2.2 ใช้คำศัพท์ผิดมาก ทำให้ยากแก่การเข้าใจ
- 2.3 ใช้คำศัพท์ผิดเป็นบางครั้ง แต่ใช้คำศัพท์โดยทั่วไปได้ถูกต้องเป็นที่เข้าใจส่วนใหญ่
- 2.4 ใช้คำศัพท์ถูกต้องเหมาะสมเป็นที่เข้าใจโดยตลอด

3. โครงสร้าง (Structure)

- 3.1 ใช้โครงสร้างของประโยคผิดเกือบทั้งหมด ทำให้ไม่เป็นที่เข้าใจหรือไม่พูด
- 3.2 ใช้โครงสร้างโดยทั่วไปผิด แต่มีบางส่วนบางวลีถูกต้อง
- 3.3 ใช้โครงสร้างโดยทั่วไปถูก มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย
- 3.4 ใช้โครงสร้างประโยคได้ถูกต้องเหมาะสม

4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

- 4.1 หยุดพูดนานๆ ถ้อยคำที่พูดไม่ได้ใจความหรือไม่พูด
- 4.2 หยุดพูดบ่อยๆ ตะกุกตะกักแต่สามารถพูดซ้ำและพูดต่อเนื่องไปได้
- 4.3 พูดต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ แต่มีการหยุดชะงักบ้างเป็นบางครั้ง หรือหยุดเว้นช่วงจังหวะการพูดในตำแหน่ง หรือจังหวะที่ไม่เหมาะสม
- 4.4 พูดได้อย่างต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ มีการหยุดเว้นช่วงการพูดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเหมือนเจ้าของภาษา

สถาบันบริการทางภาษา (The Foreign Service Institute) สร้างเกณฑ์เป็น 6 ระดับ (Rebecca M. Valette 1977: 157-161) ดังนี้

1. การออกเสียง (Accent)

- 1.1 การออกเสียงไม่เป็นที่เข้าใจเลย
- 1.2 มีข้อบกพร่องในการออกเสียงมาก ยากแก่การเข้าใจต้องออกเสียงซ้ำบ่อยๆ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ
- 1.3 มีการออกเสียงซึ่งผู้ฟังต้องฟังอย่างตั้งใจจึงจะเข้าใจความหมาย มีการออกเสียงผิดทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิด

- 1.4 ยังมีการออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว แต่ไม่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความ
หมายผิด
- 1.5 ไม่มีการออกเสียงที่ผิด แต่ยังออกเสียงได้ไม่เท่าเทียมเจ้าของภาษา
- 1.6 มีการออกเสียงเป็นแบบเดียวกับเจ้าของภาษา
2. การใช้ไวยากรณ์ (Grammar)
- 2.1 การใช้ไวยากรณ์ผิดโดยสิ้นเชิง
- 2.2 มีความรู้ด้านโครงสร้างภาษาที่สำคัญ น้อยมาก ทำให้การพูดชะงัก
บ่อยๆ
- 2.3 ยังมีข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา ต้องพูดซ้ำและทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิด
เป็นครั้งคราว
- 2.4 มีข้อบกพร่องในการใช้โครงสร้างภาษาบ้าง แต่ไม่ทำให้เข้าใจผิด
- 2.5 มีข้อบกพร่องด้านการใช้โครงสร้างภาษาน้อยมาก
- 2.6 มีข้อบกพร่องไม่เกินสองแห่งตลอดระยะเวลาการสนทนา
3. การใช้คำศัพท์ (Vocabulary)
- 3.1 มีความรู้คำศัพท์น้อยมาก แม้แต่ในการสนทนาเรื่องง่ายๆ
- 3.2 มีความรู้คำศัพท์อยู่ในวงจำกัด เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
และเรื่องส่วนตัวง่ายๆ
- 3.3 การเลือกใช้คำศัพท์บางครั้งยังไม่ถูกต้อง ยังมีปัญหาบ้างในศัพท์ด้าน
สังคมและอาชีพ
- 3.4 มีความรู้ศัพท์ด้านอาชีพและคำศัพท์ทั่วไปพอที่จะสนทนา เรื่องที่ตนสนใจ
เป็นพิเศษและเรื่องที่ไม่ต้องใช้ศัพท์เทคนิคได้
- 3.5 มีความรู้ศัพท์ด้านอาชีพและคำศัพท์ทั่วไปมาก และสามารถสนทนาได้
เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์
- 3.6 ใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวางและถูกต้อง เท่าเทียมกับเจ้าของภาษา
ที่ได้รับการศึกษา
4. ความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency)
- 4.1 การพูดหยุดชะงักเป็นช่วงๆและไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อสารได้

4.2 การพูดซ้ำมากและไม่ราบรื่นสม่ำเสมอ ยกเว้นในประโยคสั้นๆ และประโยคที่ใช้เป็นประจำ

4.3 การพูดมักจะมีติดขัดและไม่ราบรื่น แต่ไม่ซ้ำเกินไป

4.4 การพูดมักจะมีติดขัดอยู่บ้าง เนื่องจากเลือกใช้คำและเปลี่ยนแปลงคำพูด

4.5 การพูดราบรื่นและมีความคล่องแคล่ว แต่ยังไม่เท่าเทียมเจ้าของภาษา

4.6 การพูดราบรื่น และมีความคล่องแคล่วเท่าเทียมเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจ (Comprehensibility)

5.1 ความเข้าใจได้ของคำพูดมีน้อยมาก แม้แต่ในการสนทนาเรื่องง่ายๆ

5.2 มีความเข้าใจได้ของคำพูดเฉพาะคำพูดซ้ำๆ ง่ายๆ ในหัวข้อธรรมดา และต้องการให้พูดซ้ำและขยายความทันที

5.3 มีความเข้าใจได้ของคำพูดที่ได้รับการชัดเจนกว่าเรื่องหนึ่ง ยังต้องการการพูดซ้ำและขยายความ

5.4 มีความเข้าใจได้ของคำพูดของผู้มีการศึกษาทั่วไป แต่ยังต้องการการพูดซ้ำและขยายความเป็นครั้งคราว

5.5 มีความเข้าใจได้ของคำพูดของผู้มีการศึกษาโดยตลอด ยกเว้นกรณีที่ใช้ภาษาตลาดเกินไป หรือภาษาที่ไม่ค่อยบ่อยๆ รวมทั้งการพูดที่ไม่รวดเร็วเกินไปและไม่ชัดเจนมาก

5.6 มีความเข้าใจได้ของคำพูดทั้งในภาษาพูด และภาษาที่ไม่เป็นทางการได้เท่าเทียมกับเจ้าของภาษา

วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979: 18-22) ได้สร้างเกณฑ์เป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

1.1 มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ่อยมาก หยุดคิดนานๆ และการพูดไม่ต่อเนื่อง

1.2 มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติน้อยครั้ง หยุดคิดใน

บางครั้ง การพูดไม่ต่อเนื่อง

1.3 มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ้าง หยุดคิดในบางครั้ง การพูดไม่ต่อเนื่อง

1.4 ไม่ค่อยมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ การพูดค่อนข้างราบรื่น

1.5 ไม่มีการเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่อง แต่มีสำเนียงที่ทราบได้ว่าเป็นชาวต่างประเทศไม่ใช่เจ้าของภาษา

1.6 พูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่องเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความเข้าใจ (Comprehensibility)

2.1 ไม่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เลย

2.2 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย เป็นคำๆ เป็นส่วนๆ ไม่ต่อเนื่อง

และครบถ้วน

2.3 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้บ้างเพียงบางส่วนบางวลี

2.4 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจโดยใช้ประโยคง่ายสั้นๆ

2.5 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่ เกือบทั้งหมด

2.6 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมด

3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of Communication)

3.1 ไม่สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เลย

3.2 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้น้อยมาก

3.3 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้บ้าง

3.4 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้พอสมควร

3.5 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เป็นส่วนใหญ่

3.6 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด

4. คุณภาพในการสื่อสาร (Quality of Communication)

4.1 พูดไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาเลย

4.2 พูดโดยใช้โครงสร้างที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาได้น้อยมาก

4.3 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง แต่ยังมีปัญหาทางโครงสร้าง

สร้างอยู่มาก

4.4 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง แต่ยังมีปัญหาทางโครงสร้างอยู่บ้าง

4.5 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีปัญหาเล็กน้อยเกี่ยวกับโครงสร้างอยู่บ้าง

4.6 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาทั้งหมด

5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communicate)

5.1 ใช้ความพยายามน้อยมากในการพูด และไม่สนใจว่าผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดหรือไม่

5.2 ใช้ความพยายามในการพูดบ้าง แต่ไม่พยายามมากนักในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ

5.3 ใช้ความพยายามที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยพยายามพูดเสริมเพิ่มเติมจากประโยคเดิมบ้าง

5.4 มีความพยายามอย่างจริงจังที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะพูดเสริมเพิ่มเติม เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.5 มีความพยายามเป็นพิเศษในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ แสดงออกถึงความพยายามอย่างสูงที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้งในสิ่งที่ตนพูดโดยเสริมเพิ่มเติมรายละเอียดมาก

สมาคมการทดสอบท้องถิ่นแห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (University of Cambridge Local Examination Syndicate 1988 : 66-67) ได้สร้างเกณฑ์ในการให้คะแนนการทดสอบ PET Oral - Marking Scales (Preliminary English Test Orals - Marking Scales) ไว้ดังนี้คือ

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

1.1 ระดับความเร็วและจังหวะในการพูดนั้นเป็นธรรมชาติ สามารถฟังได้อย่างสบายเช่นเดียวกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันแม้ว่าจะยังคงมีการส่งเลอยู่บ้างเมื่อพูดหัวข้อในลักษณะที่เป็นนามธรรม

1.2 มีการส่งเลอยู่บ้างในการพูดในสิ่งที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และมี

การส่งเสียงเมื่ออภิปรายหัวข้อในลักษณะที่เป็นนามธรรม แต่ไม่ถึงกับทำให้ผู้ฟังต้องอดทนฟังจนเกินไป

1.3 ไม่ส่งเสียงอย่างไม่มีเหตุผลในการใช้ภาษาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน แม้ว่าจะใช้ภาษาได้ไม่คล่องในการพูดหัวข้อที่เป็นลักษณะนามธรรม

1.4 มีการส่งเสียงที่ไม่ปะกั้นแม้แต่ในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.5 การพูดนั้นไม่ค่อยต่อเนื่องกันอย่างมาก

1.6 ไม่สามารถพูดให้ต่อเนื่องกันได้เลย

2. ความถูกต้องทางไวยากรณ์ (Grammatical Accuracy)

2.1 มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์น้อยมากในด้านกาละ และการใช้คำบุพบท โดยสามารถใช้ภาษาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้สมบูรณ์

2.2 ใช้โครงสร้างพื้นฐานทางภาษาได้ถูกต้อง แม้บางครั้งจะมีการใช้โครงสร้างภาษายากๆ ผิดบ้าง

2.3 การใช้โครงสร้างพื้นฐานทางภาษา เพียงพอต่อการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

2.4 การใช้โครงสร้างพื้นฐานทางภาษาในชีวิตประจำวันไม่ค่อยถูกต้องนัก มีความสับสนทางโครงสร้างภาษา ความพยายามในการใช้ภาษาค่อนข้างหยาบและความผิดพลาดในการใช้โครงสร้างภาษาเด่นชัด

2.5 การใช้โครงสร้างพื้นฐานทางภาษาผิดรูปเด่นชัด

2.6 ไม่มีความตระหนักรู้ในการใช้รูปแบบทางไวยากรณ์พื้นฐานเลย

3. การออกเสียงประโยค (Pronunciation : Sentences)

3.1 ช่วงเวลาในการเน้นเสียงคำ จังหวะและการวางตำแหน่งของการเน้นเสียงเป็นธรรมชาติ มีการออกเสียงสูง-ต่ำและจังหวะการหยุดภายในประโยคและการเชื่อมโยงวลีต่างๆเป็นธรรมชาติ

3.2 ช่วงเวลาในการเน้นเสียงคำ จังหวะ ตำแหน่งของการเน้นเสียง และการออกเสียงสูง-ต่ำในประโยคดี แม้ว่าจะยังคงมีสำเนียงของชาวต่างชาติอยู่แต่ก็ออกเสียงที่พูดก็สามารถเข้าใจได้ง่าย

3.3 ช่วงเวลาในการเน้นเสียงคำ จังหวะ ตำแหน่งของการเน้นเสียง

และการออกเสียงสูง-ต่ำสังเกตได้ว่าเป็นสำเนียงของชาวต่างชาติ แต่ข้อความส่วนใหญ่สามารถฟังเข้าใจได้

3.4 มีการออกสำเนียงของชาวต่างชาติ ที่สามารถยอมรับได้อย่างถาวร โดยการออกเสียงวลีที่ผิดพลาดก่อให้เกิดการตีความที่ผิดๆและเข้าใจได้ยาก

3.5 การเน้นเสียงคำและการออกเสียงสูง-ต่ำในประโยค ฟังออกเป็นสำเนียงของชาวต่างชาติค่อนข้างมากทำให้สามารถฟังเข้าใจได้น้อย

3.6 สิ่งที่พูดนั้นไม่สื่อภาษาเลย ซึ่งเป็นเพราะการเน้นเสียงในคำและการออกเสียงสูง-ต่ำที่ผิดๆ

4. การออกเสียงเสียงเดี่ยวๆ (Pronunciation : Individual Sounds)

4.1 การออกเสียงเดี่ยวๆทุกเสียงนั้นถูกต้องทั้งหมด ฟังแล้วสามารถเข้าใจได้

4.2 การออกเสียงเดี่ยวๆนั้นชัดเจนดี เพียงพอและเข้าใจได้ง่าย

4.3 การออกเสียงนั้นถูกต้อง เพียงพอที่จะเข้าใจได้ในวงกว้างๆ

4.4 การออกเสียงเดี่ยวๆนั้นค่อนข้างแย่

4.5 การออกเสียงเดี่ยวๆนั้นแย่มาก เพราะเป็นการออกเสียงคำภาษาอังกฤษได้อย่างหยวบๆเท่านั้น

4.6 การออกเสียงไม่สื่อภาษาเลย

5. การสื่อสารอย่างมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Communication)

5.1 การสื่อสารทั้งในบทบาทของผู้ส่งสารและผู้รับสารนั้นมีประสิทธิภาพทั้งหมด ทั้งการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันและการใช้ภาษาที่เป็นหัวข้อเกี่ยวกับนามธรรม

5.2 การสื่อสารโดยใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่ายังขาดการตอบสนองอย่างเป็นธรรมชาติเมื่อใช้ภาษาที่เป็นหัวข้อเกี่ยวกับนามธรรม

5.3 ระดับของการสื่อสารส่วนใหญ่ เพียงพอสำหรับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน แต่การใช้ภาษาที่ไม่ค่อยได้ใช้บ่อยๆนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพนัก

5.4 ไม่สามารถสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ แม้แต่ในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

5.5 ความสามารถในการสื่อสารเป็นไปได้น้อยมากแม้แต่ในขั้นพื้นฐาน

5.6 ความเข้าใจและการสื่อสารเป็นไปอย่างน้อยที่สุด

6. วิธีการใช้คำศัพท์ (Vocabulary Resource)

6.1 สามารถใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภาษาในชีวิตประจำวันนั้นได้อย่างกว้างขวางและเพียงพอ รวมทั้งการเข้าใจภาษาในการอภิปรายหัวข้อที่เกี่ยวกับนามธรรมด้วย

6.2 แสดงให้เห็นถึงช่องว่างในการหยุดคิดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพียงเล็กน้อย แม้ว่าจะมีข้อบกพร่องบ้างในการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่เป็นนามธรรม

6.3 การใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันนั้นเพียงพอ แม้ว่าอาจจะเกิดความยุ่งยากในการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่เป็นนามธรรม

6.4 การใช้คำศัพท์นั้นไม่ค่อยเพียงพอสำหรับการจะใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดผล

สภาการทดสอบร่วม (The Associated Examining Board Test อ้างถึงใน Cyril J. Weir 1990 : 147-148) ได้สร้างเกณฑ์ไว้เป็น 5 ระดับดังนี้ คือ

1. ความเหมาะสม (Appropriateness)

1.1 ไม่สามารถที่จะสื่อสารตามหน้าที่ภาษาได้ในการใช้ภาษาพูด

1.2 สามารถสื่อสารได้ในความสามารถที่จำกัด แต่การโต้ตอบโดยการ
ใช้ภาษาในลักษณะของวัฒนธรรมทางสังคมยังไม่เหมาะสม

1.3 แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาความพยายามในการตอบสนองทั้งต่อบทบาท
และสถานการณ์ ความเข้าใจที่ผิดพลาดทำให้การใช้ภาษาไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การใช้ภาษาในลักษณะวัฒนธรรมทางสังคม

1.4 เกือบไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาในลักษณะวัฒนธรรมทางสังคมแต่
ข้อผิดพลาดนั้นไม่สำคัญมากพอจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดในการใช้ภาษาทางสังคม

2. การใช้คำศัพท์ตามเป้าหมายได้อย่างเพียงพอ (Adequacy of Vocabulary for Purpose)

2.1 คำศัพท์ที่ใช้นั้นเพียงพอแม้แต่ในการสื่อสารขั้นพื้นฐาน

2.2 คำศัพท์ที่ใช้อยู่ในขีดจำกัด แต่สามารถแสดงออกทางภาษาถึงความ

ต้องการง่าย ๆ คำศัพท์จำนวนน้อยที่ใช้ทำให้หัวข้อในการปฏิสัมพันธ์นั้นแจ่มชัดอยู่แค่ขั้นพื้นฐานและมีการพูดคำผิดพลาดซ้ำบ่อยๆ

2.3 เกิดความเข้าใจที่ผิดพลาด อันเนื่องมาจากการใช้คำศัพท์ไม่เพียงพอและไม่ถูกต้อง มีการสั่งเลและการพูดที่ไม่ได้เนื้อหาสาระบ่อยๆแม้จะมองเห็นได้ว่าการพัฒนาในการใช้คำศัพท์มากขึ้น

2.4 ในการใช้ภาษาเกือบจะไม่มีการใช้คำศัพท์ที่ไม่เพียงพอและไม่ถูกต้องเลย มีเพียงแต่คำพูดที่ไม่ได้เนื้อหาสาระบ้างเล็กน้อย

3. ความถูกต้องทางไวยากรณ์ (Grammatical Accuracy)

3.1 ไม่สามารถใช้ภาษาตามหน้าที่ของภาษาได้ รูปแบบไวยากรณ์เกือบทั้งหมดที่ใช้ไม่ถูกต้องยกเว้นกลุ่มวลีบางกลุ่ม

3.2 การสร้างประโยคยังคงไม่ปะติดปะต่อกัน มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์บ่อย บางประโยคใช้การได้แต่การพูดมีลักษณะเป็นห้วงๆและมีความสับสนทางด้านโครงสร้างไวยากรณ์

3.3 มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์บ้าง มีการพัฒนาการควบคุมการใช้ภาษาในรูปประโยคหลักๆ แต่บางครั้งก็ไม่สามารถออกเสียงคำได้อย่างต่อเนื่องกันไปนานๆ

3.4 มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์น้อยมาก สามารถออกเสียงคำและประโยคได้อย่างต่อเนื่องกันไปนานๆและพูดได้ใจความ

4. ความสามารถในการสื่อภาษา (Intelligibility)

4.1 จังหวะในการพูดรุนแรงและพูดไม่หยุด ปัญหาในการออกเสียงสูง-ต่ำและการออกเสียงคำเป็นสาเหตุให้การพูดเกือบจะสื่อภาษาไม่ได้เลย

4.2 มีการรบกวนทางภาษาจากภาษาที่หนึ่งในจังหวะการพูด การออกเสียงสูงต่ำและการออกเสียงคำ การใช้ภาษาเข้าใจได้ยากต้องมีการพูดซ้ำบ่อยๆ

4.3 จังหวะการพูด การออกเสียงสูงต่ำและการออกเสียงคำต้องใช้ในการฟังอย่างตั้งใจ มีการใช้ภาษาที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิดเป็นระยะหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ

4.4 การออกเสียงตามฐานที่เกิดเสียงเสียงนั้น สามารถทำให้เจ้าของภาษาเข้าใจได้อย่างมีเหตุผล มีข้อสังเกตได้ว่าเป็นสำเนียงของชาวต่างชาติแต่เกือบจะไม่มีการใช้ภาษาที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาดเลย การพูดซ้ำมีไม่มากนัก

5. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

5.1 การพูดตะกุกตะกัก เรื่องราวไม่ปะติดปะต่อกันและขาดเป็นห่วงๆ

5.2 การพูดยังสั้นๆ เตะกุกตะกัก ข้อความมักไม่สมบูรณ์ยกเว้นในการพูดประโยคสั้นๆ และประโยคที่พูดไม่ต่อเนื่อง

5.3 มีการแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในความพยายามที่จะพูดให้ติดต่อกันไป โดยเฉพาะในการเชื่อมประโยค การพูดยังคงมีการส่งเสียงแต่สามารถพูดติดต่อกันไปได้เรื่อยๆ และความเร็วในการพูดใช้ได้

5.4 การพูดยังคงส่งเสียงบางขณะ มีลักษณะการพูดที่ราบเรียบในน้ำเสียง และคำพูดไม่สั้นไหลนิก ยังคงมีการหยุดคิดหาคำพูด การพูดทวนซ้ำและการพูดอ้อมค้อม แต่ความสับสนภายในประโยคใช้ได้

6. ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา (Relevance and Adequacy of Content)

6.1 การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้ และการพูดทั้งหมดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

6.2 การตอบสนองทางคำพูดอย่างตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้ยังอยู่ในขีดที่จำกัด มีการหยุดพูดนานๆ และหรือการพูดทวนซ้ำอย่างไม่มีความหมาย

6.3 การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งไว้ แม้ว่ายังมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่

6.4 การตอบสนองทางคำพูดนั้นตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งไว้

จะเห็นได้ว่า เกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนระดับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารที่สถาบันต่าง ๆ และนักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ไว้ นั้น มีองค์ประกอบร่วมของความสามารถในการสื่อสารด้านการพูดในด้านต่าง ๆ เหล่านี้คือ การออกเสียง การใช้คำศัพท์ ความถูกต้องทางโครงสร้างภาษาหรือไวยากรณ์ ความคล่องแคล่วในการพูด และความเข้าใจหรือความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักของความสามารถในการสื่อสารด้านการพูด ส่วนองค์ประกอบในด้านอื่น ๆ ที่เพิ่มเติมนอกเหนือจากนี้ ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการประเมินผลของผู้ประเมินผลแต่ละคนซึ่งก็ได้แก่ คุณภาพในการสื่อสาร

การสื่อสารอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ความเหมาะสม ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา และช่วงคะแนนของมาตราส่วนประเมินค่านั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้ประเมินผลแต่ละท่านที่จะพิจารณาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการประเมินผลและผู้เรียนของคนด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

ในประเทศไทยนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยใดๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือเปรียบเทียบการประเมินผลของครู ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการพูด งานวิจัยส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ เหล่านี้คือ ด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้านวิธีสอนภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนทักษะการพูด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูและด้านอื่นๆ ซึ่งพอจะกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

จุฑาภรณ์ ชาวไชย (2528 : 53-58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูงและต่ำ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบด้านการฟังภาษาอังกฤษของสถานสอนภาษาเอยูเอ. 1 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ครูสอนภาษาอังกฤษ 1 ฉบับและแบบประเมินผลการสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยทำการทดสอบการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ จากนั้นจึงดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทีละคน แล้วจึงทำการประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทุกคน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูง มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3 หมายความว่า สามารถพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับโดยมี

ข้อบกพร่องทางการออกเสียงและไวยากรณ์เล็กน้อย ส่วนครูภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่ำ มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2 หมายความว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษได้โดยมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์พอ เพียงที่จะสนทนาในเรื่องต่างๆด้านอาชีพและสังคมบางเรื่องได้ และครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กาญจนา จงอุตสาห์ (2530 : 58-63) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น " โดยมีกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบวัดระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1 ฉบับ โดยแบ่งแบบสอบออกเป็น 5 ตอนตามระดับชั้น พฤติกรรมการพูดของ ริเบคก้า เอ็ม วาเล็คต์ และ เรอเน เอส ดิลิก ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 , 2 และ 3 มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ 1 คือขั้นทักษะกลไกเท่านั้น

สุวิรัตน์ ภทรวานนท์ (2531 : 61-74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย " กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบวัดระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 ฉบับ โดยแบ่งแบบสอบออกเป็น 5 ตอนตามระดับชั้น พฤติกรรมการพูดของ ริเบคก้า เอ็ม วาเล็คต์ และ เรอเน เอส ดิลิก ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 นั้นอยู่ในระดับที่ 1 คือ ขั้นทักษะกลไกเท่านั้น

พนิดา สุนทรวิภาต (2533 : 59-69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและความเข้าใจในวัฒนธรรม " โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันของนักเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด ศึกษาว่านักเรียนมีความเข้าใจในวัฒนธรรมตะวันตก ที่เข้ามามีบทบาทในสถานการณ์ที่ต้องการสื่อสารมากน้อยเพียงใด และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารและความเข้าใจในวัฒนธรรมในการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนขนาดใหญ่ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและแบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรม ผลที่ได้จากการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ พูดสนทนาในชีวิตประจำวันในหัวข้อภาษาที่กำหนดอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนความเข้าใจในวัฒนธรรมในการสื่อสารของชนชาติเจ้าของภาษาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในวัฒนธรรมค่อนข้างสูง

2. ด้านกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

เกศสุตา รัชฎาวิชิตกุล (2529 : 74-78) ได้ศึกษาเรื่อง " การเปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูงและต่ำ " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ในด้านการใช้วิธีการต่างๆที่ช่วยทำให้เข้าใจภาษา การฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ การควบคุมการเรียนรู้ และการตรวจสอบการใช้ภาษาอังกฤษ และเปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลปภาษา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 918 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยนำตัวอย่างประชากรมาแบ่งออกเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ โดยใช้แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้ปรับบทในการเดาหรือตีความหมายของคำหรือประโยคมาปฏิบัติปานกลาง ส่วนวิธีการต่างๆนำมาใช้น้อยมาก ในการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ พบว่า มีการฝึกฝนทั้งในและนอก

ชั้นเรียน การควบคุมการเรียนรู้และการตรวจสอบการเ้าภาษา นักเรียนใช้วิธีการวางแผน การเรียนรู้มาปฏิบัติบ่อยและใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้มาปฏิบัติปานกลาง ส่วนในการ เปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูง และต่ำนั้น พบว่า มีความแตกต่างกันทุกด้าน

ใหม่ ดัน (2532 : ก.) ทำการวิจัยเรื่อง " วิธีการสื่อความหมายโดยใช้ ภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยระดับอุดมศึกษา " กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาชั้น ปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 21 คน มีขั้นตอนในการทดลองโดยให้ นักศึกษาเล่าเรื่องเป็นภาษาอังกฤษให้ชาวอเมริกันฟัง และใช้วิธีการสื่อความหมายคำหรือข้อ ความที่ไม่ทราบมาก่อนให้เป็นที่ยอมรับ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การหลีกเลี่ยง การขยายความหมาย การประมาณความหมาย การใช้บริบท การทำให้ กระจ่าง การใช้ส่วนของคำ การอุทธรณ์ การยืมภาษาแม่ การแปลทีละคำและการทำ ทำทาง วิธีที่ใช้แล้วมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงก็คือ การทำทำทางและการขยายความ ส่วน วิธีที่ใช้แล้วไม่มีประสิทธิภาพคือ การหลีกเลี่ยงและการใช้ส่วนของคำ

เกษณี มณีรัตน์ (2534 : 92-98) ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบ พฤติกรรมในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารวิชาภาษาอังกฤษ ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร " กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน ในโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองซึ่งประกอบไปด้วยรูปภาพ 4 รูป และแบบ สังเกตพฤติกรรมในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ประชากรนักเรียนในโรงเรียนเอกชน สามารถแสดงพฤติกรรมในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร โดยการใช้อำพุดและโดยการใช้คำพูด ได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนในโรงเรียน รัฐบาล

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน ทักษะการพูด

สิทธิชัย ฮาดานิติ (2517 : 57-65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ผลการ ผักเสี้ยนทางหลังสองเสียง (Final Clusters) ที่มีเสียงหยุดชนิด อโฆษะ

(Voiceless Stops) ปรากฏอยู่ จากการสอนด้วยครูไทย ครูเจ้าของภาษา และครูไทยที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอน " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนเสียงทาบหลังสองเสียงด้วยครูไทย ครูเจ้าของภาษา และครูไทยที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอน และศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนเสียงทาบหลังสองเสียงของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูพระนครหรืออยุธยา จำนวน 90 คน ครูสอนภาษาอังกฤษชาวไทย ครูสอนภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา และครูสอนภาษาอังกฤษชาวไทยที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามวัดความสามารถในการออกเสียงทาบหลังสองเสียง 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า การสอนออกเสียงทาบหลังสองเสียงด้วยครูเจ้าของภาษาได้ผลดีกว่าครูไทยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการสอนออกเสียงทาบหลังสองเสียงด้วยครูไทยที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอน ได้ผลดีกว่าทั้งการสอนด้วยครูไทยที่ไม่ได้ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาและครูเจ้าของภาษา แต่ความแตกต่างทางเพศไม่มีผลต่อการสอนการออกเสียงทาบหลังสองเสียง

เจสียวศรี จิรสิทธิ์ (2520 : 51-56) ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด จากบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Functional-Notional-Based Syllabus กับบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Structural-Based Syllabus " โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Functional-Notional-Based Syllabus และที่เรียนจากบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Structural-Based Syllabus และเพื่อสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษที่ยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Functional-Notional-Based Syllabus กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ของวิทยาลัยครูธนบุรี จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและทักษะการพูดอย่างละ 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนจากบทเรียนที่ยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Functional-Notional-Based Syllabus กับที่เรียนจากบทเรียนที่ยึดหลักการจัดเนื้อหารายวิชาตามแนว Structural-Based Syllabus มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิตยา ประพตติภ (2526 : 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบ
สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครู วิชาเอกภาษาอังกฤษ ที่เรียนโดยใช้
กิจกรรมการละครกับการฝึกพูดประโยค " โดยมีกลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาฝึกหัดครูวิชาเอก
ภาษาอังกฤษ จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอน 2 ชุด ผลสรุปของงาน
วิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรม
การละครสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกพูดประโยค อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ดร.รชนี ยุทธเสวี (2528 : 52-58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบ
เทียบผลสัมฤทธิ์ในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธี
การสอนแบบให้คำปรึกษากับการสอนตามคู่มือครูของหนังสือ Getting Through To
People " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในด้านการฟัง-พูดภาษา
อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบการให้คำปรึกษาและ
การสอนตามคู่มือครูของหนังสือ Getting Through To People และเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์
ของวิธีสอนทั้งสองแบบที่มีต่อนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนครนายกวิทยาคม จังหวัดนครนายก ınภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอนที่ยึดคู่มือครู ของ
หนังสือ Getting Through To People 1 ชุด แผนการสอนที่ยึดขั้นตอนตามวิธีสอนแบบการ
ให้คำปรึกษา 1 ชุด แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในด้านการฟัง-พูด 1 ฉบับ และแบบทดสอบวัด
บุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัว 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการ
ให้คำปรึกษากับการสอนตามคู่มือครูนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน นักเรียนที่มี
บุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัว ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบการให้คำปรึกษากับการสอนตาม
คู่มือครูมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และวิธีสอนกับบุคลิกภาพไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

กุลชาติ ไยสีดา (2529 : 75-82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษา
เปรียบเทียบความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อ
สารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบบทบาทสมมติและวิธีสอนตามคู่มือ
ครู " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาอังกฤษที่ทักษะการ
ฟัง-พูด และความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ
และที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

แผนการเรียนคณิต-วิทย์ โรงเรียนสิคัว " สวัสดิ์ผดุงวิทยา " จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารที่ใช้กับวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ 8 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดแบบปากเปล่า 2 ชุด และแบบทดสอบวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยนักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีแบบบทบาทสมมติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบทบาทสมมติมีความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู

รดาภรณ์ มานพวงศ์ (2529 : 51-59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง " การศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนการพูดภาษาอังกฤษโดยการใช้สื่อประสมกับวิธีสอนตามปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยา " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการพูดภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้สื่อประสมกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยา กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ ที่กำลังเรียนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2528 จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอนการพูดที่นำเอาสื่อประสมมาประกอบการสอน 1 ฉบับ และข้อสอบเพื่อวัดความสามารถในการพูด 2 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือนักเรียนที่เรียนโดยการใช้สื่อประสม มีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ

จงกลณี มิมงคล (2534 : 58-62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่สอนโดยแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีไวยากรณ์เสริมและไม่มีไวยากรณ์เสริม " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีไวยากรณ์เสริมและไม่มีไวยากรณ์เสริม กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษใน 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีไวยากรณ์เสริมกับที่ไม่มีไวยากรณ์เสริมนั้น มีผลสัมฤทธิ์ เฉพาะในด้านการฟัง เท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการพูด การอ่านและการเขียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จตุรรัตน์ ธานี (2534 : 86-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร และความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมติกับการสอนตามคู่มือครู " วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร และความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกนกนทราชมัย จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้การสอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมติ 1 ชุด แผนการสอนภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดตามคู่มือครู หนังสือ Keep Talking กรมวิชาการ 1 ชุด แบบสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด 1 ชุด และแบบสอบวัดความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษา 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมติ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด และมีความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เสาวคนธ์ นันทกิจ (2533 : 86-87) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " สมรรถวิสัยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดชลบุรี เมื่อวัดโดยใช้เกณฑ์ระดับภาษา Waystage " วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดชลบุรี เมื่อวัดโดยใช้ระดับเกณฑ์ภาษาซึ่งมีขั้นของภาษาที่อยู่ครึ่งทางระหว่าง การไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาโดยสิ้นเชิง กับภาษาซึ่งเป็นระดับของความสามารถขั้นต่ำที่สุดที่เรียนภาษาต่างประเทศพึงมี

(Waystage) กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2533 - 2534 ในจังหวัดชลบุรี เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบวัดสมรรถนะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามเกณฑ์ของภาษาระดับ Waystage ซึ่งกำหนดหน้าที่ภาษาไว้ดังนี้คือ การให้และการหาข้อเท็จจริง การแสดงและการถามความคิดเห็นแบบมีเหตุผล การแสดงและการถามความคิดเห็นส่วนตัว การแสดงความคิดเห็นทางค่านิยม จริยธรรม และการชกแจงและการสมาคม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรมีระดับสมรรถนะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับสูงร้อยละ 2 ปานกลางร้อยละ 38 ต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 19.3 และที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาก ร้อยละ 40.7 โดยนักเรียนที่มีสมรรถนะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับสูงผ่านเกณฑ์ของทุกหน้าที่ภาษาในทุกทักษะ ระดับปานกลางผ่านเกณฑ์ทุกหน้าที่ภาษาทุกทักษะยกเว้นหน้าที่ภาษาหวัข้อ " การแสดงความคิดเห็นทางค่านิยม จริยธรรม " ระดับต่ำกว่าเกณฑ์และต่ำกว่าเกณฑ์มากไม่ผ่านเกณฑ์ของทุกหน้าที่ภาษาในทุกทักษะ

5. ด้านการศึกษาพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครู

ลลิตา ศรีไทย (2530 : 155-164) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครู และการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครู เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษและแบบทดสอบวัดการพัฒนาความรู้ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยผู้วิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู จากนั้นจึงทำการทดสอบการพัฒนาความรู้ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของครูและนักเรียนที่แสดงออกในปริมาณมากคือ การปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน การใช้ภาษาไทยของครู การใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน การมีส่วนร่วมของนักเรียน ลำดับขั้นของกิจกรรมในการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษของครู ครูใช้พฤติกรรมการสอนทางอ้อมมากกว่าพฤติกรรมการสอนทางตรง ส่วนครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการพัฒนาความรู้ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนกับ

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีผลของการพัฒนาที่สูงขึ้นกว่าก่อนการสังเกต

6. ด้านอื่น ๆ

วสันต์ วันสหเวทวิสิฐ (2530 : 93) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง " ปัญหาของครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 2 " กลุ่มประชากรคือ ครูภาษาอังกฤษที่สอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 2 ประจำปีการศึกษา 2530 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งประกอบไปด้วย 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในการสอนเนื้อหาตามจุดประสงค์รายวิชาของหลักสูตร 3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยสรุปว่า ครูสอนภาษาอังกฤษมีปัญหาในการสอนเนื้อหาตามจุดประสงค์รายวิชาของหลักสูตรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกทักษะ ส่วนปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้นโดยเฉลี่ยมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

พิทยา ฉันทไพศาล (2532 : 45-46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนทุกวิชา (Immersion Program) และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ (Non-Immersion Program) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ " วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนทุกวิชา และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร และแบบสอบถามเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนทุกวิชาและนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนทุกวิชามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและมีเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ สูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเฉพาะ

วิชาภาษาอังกฤษ

อรรถ กิจการ (2533 : 83-93) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " การศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษสลับเปลี่ยนกับภาษาไทย และหน้าที่ของภาษาอังกฤษที่ครูไทยใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ " วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษสลับเปลี่ยนกับภาษาไทยของครูผู้สอนในห้องเรียนภาษาอังกฤษ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนกับการปฏิบัติจริงของครูในห้องเรียน และเพื่อวิเคราะห์หน้าที่ของภาษาอังกฤษที่ครูใช้ในห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรคือครูไทยผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรครูทั้ง 8 คน มีการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยสลับเปลี่ยนกันโดยมีปริมาณของการใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ลักษณะและเหตุผลการใช้ภาษาไทยในห้องเรียนพบว่าใช้ใน เรื่อง การแปล การจัดการห้องเรียน การเสนอข้อมูล คำสั่ง คำถามและการอธิบายไวยากรณ์ ครูทุกคนแสดงความคิดเห็นว่าควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะปฏิบัติได้ และภาษาอังกฤษที่ครูใช้ในห้องเรียนนั้นแสดงหน้าที่ทางภาษาอันดับแรกคือ เพื่อถามคำถามให้นักเรียนตอบ รองลงมาเพื่อเสนอข้อมูล เนื้อหาของบทเรียน เพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน เพื่อบอกให้นักเรียนทราบว่าครูได้ยินหรือยอมรับคำตอบของนักเรียน และเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่

ตั้งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในด้านทักษะการพูดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัย ในแง่ของระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนและการเปรียบเทียบวิธีการสอนการพูดต่างๆ ผลจากการวิจัยโดยกว้าง ๆ จะเห็นได้ว่าเด็กไทยนั้นยังมีระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำอันเนื่องมาจากปัญหาหลายประการ เช่น โอกาสในการฝึกฝนการพูดที่มีน้อย วิธีการสอนพูดที่ครูใช้ยังไม่เหมาะสม ซึ่งจะเห็นได้จากงานวิจัยว่าการสอนพูดโดยใช้กิจกรรมการละคร และสถานการณ์จำลองนั้นเป็นการฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดีกว่าให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีอื่น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศ

ในต่างประเทศปรากฏว่า มีงานวิจัยมากมายเกี่ยวกับการศึกษาหรือเปรียบเทียบการประเมินผลระหว่างครูที่เป็นเจ้าของภาษาและที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านทักษะการพูด โดยเป็นงานวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ด้านการศึกษาองค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสาร ด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนทักษะการพูด ด้านการประเมินผลทักษะการพูด และด้านอื่น ๆ ซึ่งพอจะกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

คาลิล อิชซา บาร์ฮูม (Khalil Issa Barhoun 1986 : 3703-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศจอร์แดน " โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เกณฑ์การให้ระดับคะแนนของ FSI Oral Proficiency Testing Scale ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับที่อ่อนมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1+ ในขณะที่นักเรียนเหล่านี้เคยเรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานถึง 8 ปี และใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 206 คาบต่อปี ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้น ให้คำนึงถึงวิธีสอน ระดับความสามารถของครู และหนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอน

2. ด้านการศึกษาองค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสาร

พอลลีน รือา ดิคกินส์ (Pauline Rea Dickins 1987: 2441-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์กับองค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสาร เมื่อนั้นการทดสอบทางไวยากรณ์เป็นพิเศษ " โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อตรวจสอบธรรมชาติของสมิททิภาพทางภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความ

สัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆของความสามารถทางไวยากรณ์ และความสามารถทางการสื่อสาร โดยแบ่งความสามารถทางไวยากรณ์ออกเป็นดังนี้คือ 1. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ 2. กฎเกณฑ์ในการใช้ไวยากรณ์ และ 3. ความสามารถในการนำความรู้ทางไวยากรณ์นี้ไปใช้ได้เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งกำลังศึกษาภาษาอังกฤษอยู่ในมหาวิทยาลัยดาร์ เอส ซาลาม (Dar Es Salarm) ในคณะอักษรศาสตร์ สังคมศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบทางภาษาที่แตกต่างกัน 3 ชุด ซึ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ได้รับ การตั้ง เป็นสมมติฐานไว้ของสมมติภาพทางภาษา ผลการวิจัยพบว่า มีรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ และองค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสารที่แตกต่างกัน ซึ่งหมายถึงว่า ชุดที่แตกต่างกันของการทดสอบซึ่งได้แก่ ความรู้ในไวยากรณ์ กฎเกณฑ์ในการใช้ และความสามารถทางการสื่อสารนั้นจะเป็นตัวประเมินสมมติภาพทางภาษาในองค์ประกอบที่แตกต่างกัน

3. ด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จอห์น วิลเลียม รีคส์ (John William Reakes 1990: 452-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาการประเมินผลของสื่อที่เป็นของจริงที่มีต่อความสามารถทางการสื่อสาร และทัศนคติของนักเรียนในระดับ 5 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาที่สอง " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อประเมินผลของสื่อที่เป็นของจริงที่มีต่อความสามารถทางการสื่อสารของนักเรียนในระดับ 5 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศส โดยเนื้อหาของสื่อประกอบไปด้วย เพลง บทกวี วัสดุงานหัตถกรรม แบบเรียน และคำอธิบายทางวัฒนธรรมซึ่งเขียนจากวัฒนธรรมของชาวแคนาดาเชื้อสายฝรั่งเศส และเพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนในระดับ 5 ที่มีต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศส กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนในระดับ 5 จำนวน 30 คน ใน 2 ชั้นเรียน ซึ่งมาจากโรงเรียนใน ไนแองการา เพนินซูลา ออนตาริโอ ประเทศแคนาดา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบความสามารถทางการสื่อสารโดยใช้เกณฑ์ในการวัดของบาร์ทซ์ และแบบวัดทัศนคติ ผลการวิจัยสรุปว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มทดลองในด้านความสามารถทางการสื่อสาร และมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติที่มีต่อภาษาฝรั่งเศส แต่ผลการวิจัยทางด้านคุณภาพแสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยใช้สื่อที่เป็นของจริงทางด้านวัฒนธรรมนั้น สำหรับนักเรียนแล้วน่าสนใจและน่ารู้มากกว่าเมื่อเรียนใน

ชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกวัน

4. ด้านกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่กระทำการพูด

เจอร์ราด ลุยส์ เออร์วิน (Gerard Lewis Ervin 1977 : 6579-A)
 ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาการใช้และการยอมรับกลวิธีในการสื่อสารภาษาเป้าหมาย ของ
 นักเรียนชาวอเมริกันที่เรียนภาษารัสเซีย " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษากลวิธีการสื่อ
 สารด้วยภาษาเป้าหมายของนักเรียนชาวอเมริกันที่เรียนภาษารัสเซีย และเพื่อศึกษาการได้รับ
 การยอมรับจากผู้พูดภาษารัสเซียที่บ้านอายุ สัมมติฐานการวิจัยคือ มีความแตกต่างทั้งในด้าน
 ปริมาณและคุณภาพในการใช้กลวิธีในการสื่อสารของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกันและ
 มีความแตกต่างในขอบเขตของการยอมรับของผู้พูดภาษารัสเซียที่บ้านอายุ ในความเข้าใจได้ของ
 ข้อความที่พูดจากกลวิธีในการสื่อสารเหล่านั้น ดำเนินการวิจัยโดยให้นักเรียนแต่ละคนบรรยาย
 เรื่องราวจากรูปภาพ 3 รูปที่เตรียมมาแล้วทำการบันทึกวิธีที่ค้นไว้ แล้วให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม
 ถ้ามักมีปัญหาหลังทางการเรียนภาษาของตนและปฏิบัติต่อกองานที่พวกเขาทำสัปดาห์ต่ออยู่ จากนั้น
 นำวิธีที่ค้นที่บันทึกไว้แล้วนั้นไปให้ผู้ประเมินผลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งได้แก่ผู้พูดเจ้าของ
 ภาษารัสเซียที่รู้ภาษาอังกฤษเพียงเล็กน้อยและไม่ใช้ครูสอนภาษา 4 คน ผู้พูดเจ้าของภาษา
 รัสเซียซึ่งเป็นครูสอนภาษารัสเซียในโรงเรียนอเมริกาและสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี 4 คน
 ทำการประเมินผลความเข้าใจได้ ในการแสดงพฤติกรรมทางการพูดของนักเรียนใน 32 หัว
 เรื่องเฉพาะของเรื่องราวจากภาพโดยทั้งหัวเรื่องเฉพาะและกลุ่มนักเรียนนั้นถูกจัดอันดับคะแนน
 และแบ่งเป็น 4 กลุ่มโดยดูจากคะแนนเฉลี่ยของการประเมินผลของผู้ตัดสิน ผลการวิจัยพบว่า
 กลุ่มหัวเรื่องที่ถูกจัดอันดับคะแนนไว้เป็นกลุ่มสูงนั้น เป็นหัวเรื่องที่แสดงถึงการสื่อสารที่ได้รับการ
 ยอมรับมากกว่าหรือเข้าใจได้มากกว่ากลุ่มหัวเรื่องที่ถูกจัดอันดับคะแนนไว้ต่ำ ซึ่งก็เช่นเดียวกับ
 กับกลุ่มนักเรียนที่ถูกจัดอันดับตามคะแนนผลสัมฤทธิ์ไว้เป็นกลุ่มสูงนั้นก็เชื่อกันว่า เป็นตัวแทนของ
 กลุ่มผู้สื่อสารที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำ

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน
 ที่กระทำการพูด

วาย เอส เอส โคลลา (Y.H. Escola 1980 : 1985-A) ได้ศึกษาเรื่อง
 " ความสัมพันธ์ของการได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการ
 พัฒนาทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐ

แมริแลนด์ " วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนที่ได้รับการฝึกภาษาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาเยอรมัน โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มควบคุม 31 คน ซึ่งเรียนการฟัง-พูดโดยไม่ได้รับการฝึกในเรื่องสมรรถภาพในการใช้ภาษาในการสื่อสาร และนักเรียนกลุ่มทดลอง 30 คน ซึ่งเรียนการฟัง-พูดโดยได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาในการสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้คือแผนการสอน 2 ชุด และข้อทดสอบภาษาเยอรมันในการฟัง-พูดของ MLACFLT ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการทดสอบฟัง-พูดของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาในการสื่อสารมีคะแนนที่สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก แสดงว่าการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาในการสื่อสารนั้นมีส่วนทำให้การพัฒนาด้านการฟังและการพูดของนักเรียนดีขึ้น

โมฮัมเหม็ด อัสซาด อลัม (Mohammed Assad Alam 1986 : 2062- A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ " การศึกษาถึงผลของการทดลองสอน 3 รูปแบบที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับแปด ในประเทศสเปน " กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชายระดับแปด ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นเวลา 1 ปี มีอายุเฉลี่ยประมาณ 14-15 ปี จำนวนทั้งสิ้น 10 คน ในแต่ละกลุ่มซึ่งมี 4 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มเป็นนักเรียนต่างโรงเรียนกัน แต่ละกลุ่มใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันดังนี้ กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการสอนแบบประเพณีนิยม กลุ่มที่ 2 ให้ท่องจำและฝึกพูดประโยค กลุ่มที่ 3 ให้เร่งเสริมและกลุ่มที่ 4 ให้ท่องจำและฝึกพูดประโยครวมทั้งให้เร่งเสริม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 2, 3, 4 มีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้นโดยที่กลุ่มที่ 4 ซึ่งสอนโดยการให้ฝึกพูดประโยคพร้อมกับให้เร่งเสริมนั้นมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้นมากที่สุดหลังจากการทดลอง 6 สัปดาห์

มาโจเรีย ฮอล ฮาเลย์ (Majorie Hall Haley 1987 : 295-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ผลของการโต้ตอบทันที และการใช้ท่าทางในการตอบที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ที่สนใจ และความสนใจของนักเรียนระดับปีที่ 1 ของสเปน " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะประสบความสำเร็จในทักษะการพูดหรือไม่เมื่อได้รับการสอนแบบใช้ท่าทางในการตอบ (Total Physical Response) กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในบัลติมอร์ 3 โรงเรียนจำนวน 178 คน ซึ่งได้รับการศึกษาโดยการให้พูด วัดที่สนใจคือ แรงจูงใจ

และตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า การเรียนโดยให้นักเรียนลงมือกระทำเป็นวิธีการที่ได้ผลในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

6. ด้านการประเมินผลทักษะการพูด

วิกกี เบรย์ แกลโลเวย์ (Vicki Bray Galloway 1977 : 7255-A -7256-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การวิเคราะห์การประเมินผลความสามารถทางการพูด ภาษาสเปนของนักเรียนในมหาวิทยาลัยแซอร์แคโรไลนา " เพื่อเปรียบเทียบการประเมินผล การสื่อสารทางข้อมูล และการสื่อสารที่ก่อให้เกิดผลกระทบของนักเรียนประถมศึกษา ชาวสเปน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ 1) เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยมีสาเหตุมา จากการเบี่ยงเบนทางไวยากรณ์ 2) เพื่อจัดลำดับชั้นของข้อผิดพลาดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขการพูดผิดในชั้นเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความแตกต่างในการรับรู้การสื่อสาร ระหว่างกลุ่มของผู้พูดเจ้าของภาษา กับไม่ใช่เจ้าของภาษา และกลุ่มครูกับผู้ที่ไม่ใช่ครู ตัวอย่าง ประชากรคือ กลุ่มผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษา และไม่ใช่เจ้าของภาษา จำนวน 24 คน เป็น ครูสอนภาษาสเปนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา 8 คน ผู้ที่ไม่ใช่ครูแต่เป็นเจ้าของภาษาที่มีความรู้ ภาษาอังกฤษ 8 คน และเจ้าของภาษาที่ไม่ใช่ครูและไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษ แต่ละคนจะต้องดูวิดีโอที่บันทึกการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชาวสเปนแล้วทำการประเมินผล ผลการ วิจัยสรุปว่า ผู้พูดเจ้าของภาษานั้นมักจะฟังในแง่ของข้อมูล และเนื้อหาที่นักเรียนนำเสนอ ในขณะที่กลุ่มของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา มักจะเน้นการประเมินไปที่ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา หรือ ระดับผลสัมฤทธิ์ของความถูกต้องทางไวยากรณ์

คาเรน เอ มิลเลน (Karen A. Mullen อ้างถึงใน John W. Oller and Kyle Perkins 1980 : 91-101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ความน่าเชื่อถือของผู้ให้คะแนนและการประเมินผลความสามารถทางการพูด " โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ คือ 1. เพื่อทดสอบว่าผู้ที่ทำการประเมินผลอย่างเป็นอิสระนั้น ได้มีการเลียนแบบในการ ประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่คล้ายคลึงกัน ในการประเมินผลความสามารถทางการพูดภาษา อังกฤษของผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาหรือไม่ 2. เพื่อทดสอบว่าการให้คะแนนของผู้ประเมินผล คู่หนึ่งจะคล้ายคลึงกับการให้คะแนนของคู่อื่นหรือไม่ และ 3. เพื่อทดสอบว่า อัตราส่วนย่อย 4 ด้าน ขององค์ประกอบที่แตกต่างกันของความสามารถนั้น มีส่วนช่วยให้ข้อมูลที่ได้นั้นไม่ซ้ำ ซากหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้พูดภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจำนวน 95

คน และผู้ประเมินผล 5 คน ซึ่งเป็นผู้จบการศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเข้าใจในการฟัง การออกเสียง ความคล่องแคล่ว การควบคุมการใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษ และความสามารถในการพูดโดยรวม ผลการวิจัยที่ได้นั้นแสดงให้เห็นว่า การให้คะแนนความสามารถทางการพูดของผู้ประเมินคนหนึ่งแตกต่างจากคนอื่น ๆ ใน 6 จาก 30 ด้านย่อย ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 และ 11 จาก 30 ด้านย่อย ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการประเมินผลที่ได้นั้นควรจะใช้ผู้ประเมินผลมากกว่า 1 คน และการจับคู่ในการประเมินผลนั้นก็แสดงให้เห็นว่าการประเมินผลของกลุ่มหนึ่งก็แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

เค็นเน็ธ ชาสแตน (Kenneth Chastain 1980 : 210-214) ทำการวิจัยเรื่อง " ปฏิกริยาของผู้พูดเจ้าของภาษาที่มีต่อการระบุข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาที่สองของนักเรียนโดยผู้สอน " เป็นการรับรู้ของผู้สอนที่มีต่อข้อผิดพลาดทางภาษาของนักเรียน ซึ่งไม่เพียงมีอิทธิพลต่อแนวคิดในการสอนเท่านั้น แต่มีผลต่อการเลือกเนื้อหาและกิจกรรม การให้คะแนนและกระบวนการตัดสินใจความถูกต้องด้วย กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้พูดภาษาสเปนที่เป็นเจ้าของภาษา 8 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นประโยคภาษาสเปน 35 ประโยค จะมีจุดผิดพลาดทางภาษาอย่างน้อย 1 จุด แต่จะไม่เกิน 3 จุด ผลการวิจัยสรุปได้ว่า จากการประเมินผลส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่า รูปแบบของคำนั้นเป็นองค์ประกอบในการสื่อสารที่สำคัญน้อยกว่าความถูกต้องในการใช้คำนั้นๆ และข้อผิดพลาดที่ร้ายแรงที่สุดในความคิดเห็นของผู้ประเมินที่เป็นเจ้าของภาษาส่วนใหญ่ก็คือ ข้อผิดพลาดที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอั้นไม่สามารถเข้าใจได้

ดอร์ท อัลเบเรชท์เซน, เบอริจิท เฮนริคเซน และ คลอส ฟาร์ช (Dorte Albrechtsen, Birgit Henriksen and Claus Farch 1980 : 365) ได้ทำการวิจัยร่วมกันเรื่อง " ปฏิกริยาของผู้พูดเจ้าของภาษาที่มีต่อผู้เรียนที่พูดภาษาแบบนานาชาติ " วัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อพยายามประเมินปฏิกริยาของผู้พูดเจ้าของภาษาที่มีต่อบทสนทนาที่พูดโดยผู้เรียนชาวเดนมาร์กที่เรียนภาษาอังกฤษในสถานการณที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ กลุ่มประชากรคือ ผู้สื่อข่าวชาวอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. การตอบคำถามซึ่งสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียน และ 2. การประเมินผลแบบเรียน โดยแบ่งองค์ประกอบในการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้คือ องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ องค์ประกอบด้านเนื้อหา องค์ประกอบด้าน

ภาษา และองค์ประกอบด้านความเข้าใจ ผลที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ ดังนี้คือ ผลที่ได้จากองค์ประกอบด้านภาษาและด้านความเข้าใจ ถูกนำไปเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบเรียนที่ผู้เรียนใช้ โดยการเปรียบเทียบนี้แสดงให้เห็นว่า ในขณะที่ค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางภาษาและรูปแบบการปฏิบัติที่ได้รับการวิเคราะห์ของแบบเรียนนั้นมีนัยสำคัญที่สูง แต่จะมีเพียงรูปแบบในการปฏิบัติ 1 รูปแบบเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับองค์ประกอบด้านความเข้าใจและกลวิธีในการสื่อสาร และการขาดความสัมพันธ์ระหว่างการวัดทางปริมาณการปฏิบัติของผู้เรียน และการประเมินผลความเข้าใจนั้นถูกสืบค้นต่อไปโดยการวิเคราะห์ทางคุณภาพของประเด็นเฉพาะของแบบเรียน ซึ่งได้แก่ ความผิดพลาดทางคำพูด กลวิธีในการสื่อสารและโครงสร้างบทสนทนา

เดวิด เอ เทอร์เนอร์ เจอร์ (David A. Turner, Jr. 1980: 52-57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ปฏิกริยาของผู้พูดเจ้าของภาษาที่มีต่อความผิดพลาดทาง morphology ของผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา " กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ประโยคที่มีความยาวใกล้เคียงกัน 11 ประโยค แต่ละประโยคจะมีจุดผิดพลาดทาง morphology ซึ่งสามารถพบได้บ่อยๆ ในกลุ่มคำของการออกเสียง 4,277 คำ ของผู้พูดชาวสเปนเพศชาย 3 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในอเมริกา แต่ละคนในกลุ่มตัวอย่างประชากรจะต้องเลือกกว่าประโยคไหนในแต่ละคู่ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมมากกว่ากัน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดอันดับคำที่ผิดพลาดของทั้ง 6 กลุ่ม คล้ายคลึงกันอย่างมีนัยสำคัญ มีเพียงองค์ประกอบเดียวที่ทำให้การเลือกคำผิดแปรปรวนอย่างมีนัยสำคัญ คือ องค์ประกอบทางด้านอายุของกลุ่มประชากร

วิกกี เบรย์ แกลโลเวย์ (Vicki Bray Galloway 1980 : 428-433) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การรับรู้ความพยายามในการสื่อสารของนักเรียนชาวอเมริกันที่เรียนภาษาสเปน " กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูสอนภาษาสเปนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา 8 คน ครูสอนภาษาสเปนที่เป็นเจ้าของภาษา 8 คน ชาวสเปน 8 คน ที่ไม่ใช่ครูซึ่งอาศัยอยู่ในอเมริกา และสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี และชาวสเปน 8 คน ที่ไม่ใช่ครูซึ่งอาศัยอยู่ในสเปน และไม่เคยไปอเมริกา และมีระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษตั้งแต่ "พูดไม่ได้เลย" จนถึง "พูดได้น้อยมาก" เครื่องมือที่ใช้ คือแบบประเมินผลซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน โดยผู้ประเมินผลจะต้องทำการประเมินผลการพูดของนักเรียนในชั้นเรียนภาษาสเปน 10 คน ในการพยายาม

ค้นหาคำตอบจากข้อคำถาม ผลการวิจัยสรุปว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการประเมินผลของแต่ละกลุ่ม และกลุ่มผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาทั้งสองกลุ่มที่ไม่ใช่ครูทุกคนนั้นจะเกิดความรู้สึกโดยพร้อมเพรียงกันว่า นักเรียนที่ตนเองประเมินผลการพูดนั้น ประสบกับความยากลำบากและต้องใช้ความพยายามมากเพียงไรในการแสดงความคิดเห็นของตนออกมาทางคำพูด และจุดสำคัญในการให้คะแนนความมุ่งไปที่ความปรารถนาในการแสดงความคิดเห็นทางการพูดมากกว่า เพราะว่าการใช้ภาษาของแต่ละบุคคลซึ่งขาดความถูกต้องทางไวยากรณ์ ก็อาจจะไม่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาในทางลบแก่ผู้ฟังได้ หากได้รับการพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ผู้พูดมีความปรารถนาที่จะแสดงคำพูดและมีความเร่งร่ำในการพูดอยู่ในตัว

แซลลี ซีโลฟ แมกนัน (Sally Sieloff Magnan 1981 : 3144-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ปฏิกิริยาของเจ้าของภาษาและผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่มีต่อข้อผิดพลาดทางภาษาในภาษาฝรั่งเศส " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อสืบค้นปฏิกิริยาที่มีผลกระทบของผู้พูดเจ้าของภาษาชาวฝรั่งเศสและครูสอนภาษาฝรั่งเศสที่มีต่อข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยนักเรียนชาวอเมริกันที่พูดภาษาฝรั่งเศส กลุ่มประชากรคือ ผู้พูดเจ้าของภาษาชาวฝรั่งเศส จำนวน 290 คน ซึ่งมีช่วงอายุระหว่าง 11-72 ปี และครูสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัยในอเมริกาอีก 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินข้อผิดพลาด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ตามหน้าที่ทางภาษา (Parts of Speech) คำแปรอิสระที่ศึกษาได้แก่ ภาคหรือเขตที่อยู่อาศัย อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม เพศ ภาษาแม่ที่ใช้ สถานภาพความเป็นครูหรือไม่ใช่ครู ระดับของการสอน ประสบการณ์ในการสอน การสอนที่เน้นในชั้นเรียนและความสามารถในการเข้าใจและตรวจแก้ข้อผิดพลาดทางการพูดของนักเรียน ผลการวิจัยที่ได้คือ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติในความสัมพันธ์ทุกด้าน ยกเว้นการเปรียบเทียบในด้านเดียว คือกลุ่มประชากรนักเรียนนั้นไวต่อการรับข้อผิดพลาดในการพูดในแง่ของเพศของคำ และผู้ใหญ่จะไวต่อการรับข้อผิดพลาดทางด้านคำพบพบการเรียงลำดับตามการสอบข้อผิดพลาดที่ร้ายแรงที่สุดคือ การเลือกใช้วิธีสอน การออกแบบหลักสูตร การแก้ไขข้อผิดพลาดทางการพูด และการประเมินผลการแสดงการพูด

เบทซี ลี แฮตเดน (Betsy Lee Hadden 1983 : 3309-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างครูและผู้ที่ไม่ใช่ครูที่มีต่อการสื่อสารด้วยภาษาที่สองของนักเรียนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง ระดับสูง ที่เป็นผู้พูดเจ้าของภาษา

ชาวจีน " ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง 25 คน และผู้ที่ไม่ใช่ครู 32 คน ทำการประเมินผลตามการรับรู้ที่มีต่อความสามารถในการพูดที่วัดตามองค์ประกอบ 5 ด้านคือ ความเข้าใจ การยอมรับทางสังคม ความสามารถทางภาษาศาสตร์ บุคลิกภาพ และภาษาท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการให้คะแนนความสามารถทางภาษาศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างประชากรเพียงด้านเดียว ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นไม่แตกต่าง

อับดุลจาวาล จาฟาเปอร์ (Abdoljaval Jafarpur 1988 : 61) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง " การทดสอบความสามารถทางการพูดของผู้เรียนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศของผู้ให้คะแนนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา " โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อค้นคว้าว่าผู้พูดภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษานั้นจะให้คะแนนความสามารถทางการพูดเหมือนกันหรือไม่ และองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ ความคล่องแคล่ว และความเข้าใจนั้นจะสามารถใช้ในการวัดทักษะความสามารถในการพูดที่แตกต่างกันได้หรือไม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ศาสตราจารย์สอนภาษาอังกฤษที่ภาควิชาภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยชิซาส (The Department of Foreign Languages of Shisaz University) ซึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษา 3 คน ทำการให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน 58 คน ผลการวิจัยพบว่า การให้คะแนนความสามารถในการพูดของผู้ตัดสิน 3 คน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และองค์ประกอบในการวัดการพูด 2 ด้านใน 5 ด้านนั้น สามารถนำมาใช้ทำนายความสามารถทางการพูดของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

7. ด้านอื่น ๆ

ชาร์ลส์ เวบส์ แสตันส์ฟิลด์ส จูเนียร์ (Charles Webbs Stansfields Jr. 1973 : 1938-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาของมลรัฐโคลัมเบีย " โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู กลุ่มตัวอย่างประชากร คือครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตพฤติกรรม 1 ชุด ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาของมลรัฐโคลัมเบียนั้น ครูมักจะเป็นผู้พูดมากกว่านักเรียนและจำนวนนักเรียนที่มากขึ้นไปในชั้นหนึ่งๆนั้น เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนที่ทักษะฟัง-พูดมากซึ่งผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรมีองค์กรหรือสมาคมที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือมี

บทบาทในการนำวิธีสอนใหม่ๆ มาอบรมให้กับครูสอนภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยให้การสอนของครู มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดอลลี่ เจสส์ลิตา ยิง (Dolly Jesusita Young 1986 : 454-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศ " โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อดูว่า ความกังวลใจจะมีผลต่อคะแนนการสัมภาษณ์อย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาที่เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และสเปน จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับระดับความสามารถในการพูด ผู้วิจัยได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ในการศึกษาดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยรู้ว่าการสอบสัมภาษณ์นั้นไม่มีผลต่อตนเอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าถ้าเป็นการทดสอบอย่างเป็นทางการ ระดับความกังวลอาจมีสูงขึ้น และอาจจะมีผลกระทบต่อระดับความสามารถในการพูดด้วย

จากงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าในต่างประเทศนั้นให้ความสำคัญกับการเปรียบเทียบการประเมินผลระหว่างผู้ประเมินผลที่มีตัวแปรองค์ประกอบต่างกันออกไปมากพอสมควรซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการวิจัยภายในประเทศแล้วจะเห็นว่ายังไม่ให้ความสำคัญในด้านนี้เท่าใดนัก และผลการวิจัยส่วนใหญ่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในรายละเอียดปลีกย่อยในการประเมินผลของผู้ประเมินผลที่ต่างกัน โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น อายุ ประสบการณ์ในการสอน ความเป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่เจ้าของภาษา ครูสอนภาษาและผู้ที่ไม่ใช่ครู ฯลฯ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการประเมินผลนั้น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย